

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Budai Nagy Antal Gimnázium

2013. március

Tartalom

NEVELÉSI PROGRAM	4
AZ ISKOLA RÖVID TÖRTÉNETE AZ ALAPÍTÁSTÓ NAPJAINKIG	4
A PEDAGÓGIAI PROGRAM TELJESÍTÉSÉNEK FELTÉTEL RENDSZERE	6
<i>Tárgyi és anyagi feltételek</i>	6
<i>Személyi feltételek</i>	7
<i>A nevelőtestület</i>	7
<i>A pedagógusok és az osztályfőnökök feladatai</i>	7
<i>Adminisztratív és technikai dolgozók</i>	10
<i>A diákság</i>	10
AZ INTÉZMÉNY TÍPUSA, TANÍTÁSI SZERKEZET, FELVÉTELI RENDSZERE	11
<i>Létszámadatok</i>	11
<i>A négy évfolyamos és öt évfolyamos (nyelvi előkészítő) gimnázium</i>	11
<i>Felvételi követelmények – négy és öt évfolyamos képzés</i>	12
<i>A felvételi rangsor kialakításának szempontjai</i>	12
<i>A hat évfolyamos gimnázium</i>	12
<i>Felvételi követelmények – négy és öt évfolyamos képzés</i>	13
<i>A felvételi rangsor kialakításának szempontjai</i>	13
<i>Átvétel nem kezdő évfolyamokra</i>	14
PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK – KOMPETENCIA ALAPÚ OKTATÁS	14
<i>Alapelvek</i>	14
<i>Kompetencia alapú oktatás</i>	15
PEDAGÓGIAI CÉLJAINK ÉS FELADATAINK; A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	17
<i>A belépő évfolyamokon</i>	17
<i>Felkészítés a középiskolai szintű tanulásra</i>	17
<i>Beilleszkedés az iskola hagyományrendszerébe</i>	18
<i>Minden évfolyamon</i>	18
<i>Nemzettudat és európaiság erősítése</i>	18
<i>Tudatos állampolgárrá nevelés</i>	18
<i>Személyiségfejlesztés</i>	19
<i>A demokratikus magatartásra való felkészítés</i>	19
<i>Kiemelt feladataink</i>	20
<i>Készségfejlesztés</i>	20
<i>A viselkedés kultúrájának fejlesztése</i>	20
<i>Az idegen nyelvek és az informatika tanítása</i>	20
<i>Általános műveltség elmélyítése</i>	21
<i>A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység</i>	21
<i>A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység</i>	21
<i>A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok</i>	22
<i>A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek</i>	22
GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELLEM	23
<i>A gyermekvédelmi feladatokat megfogalmazása általánosságban</i>	24
<i>Speciális gyermekvédelmi feladatok</i>	24
<i>A speciális gyermekvédelem lehetőségei, tevékenységformái, eljárásai, szolgáltatásai</i>	25
<i>A gyermekvédelmi problémák, esetek kezelésének iskolai lehetőségei</i>	25
<i>A szociális és művelődési hátrányok enyhítése, a hátrányos helyzetűek tehetséggondozása</i>	25
<i>A beilleszkedési, magatartási nehézséggel összefüggő tevékenységek, módszerek</i>	25
EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM	26
<i>A mindennapi testnevelés</i>	28
<i>Egészségfejlesztési program évfolyam szerinti bontásban</i>	29
ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ISMERETEK OKTATÁSA	31
KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM	32
<i>A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok</i>	33
A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA VIZSGASZABÁLYZATA	35
<i>Belső vizsgák</i>	35

<i>Belső vizsgák rendszere</i>	36
<i>Az osztályozó, különbözeti és javítóvizsga</i>	39
AZ ISKOLA HAGYOMÁNYOS RENDEZVÉNYEI, PROGRAMJAI	39
AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTELI RENDJE.....	41
EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZÜLŐ, A TANULÓ ÉS A PEDAGÓGUS KÖZÖTT	42
A NEVELŐTESTÜLET BELSŐ TOVÁBBKÉPZÉSI TERVE	43
HELYI TANTERV	44
KÖZÉPFOKÚ NEVELÉS – OKTATÁS	44
<i>Célok, feladatok</i>	44
<i>Fejlesztési területek – nevelési célok</i>	44
A TANTÁRGYI PROGRAMOKRÓL ÁLTALÁBAN	50
ÚJ KERETTANTERV A 2013/2014. TANÉVTŐL	51
<i>Bevezetése a 2013/2014. tanévben</i>	51
<i>Tanévenkénti ütemezési naptár</i>	51
TANTÁRGYI STRUKTÚRA ÉS ÓRASZÁMOK.....	52
<i>Hat évfolyamos gimnázium</i>	52
<i>kiemelt terület: IDEGEN NYELV</i>	52
<i>Hat évfolyamos gimnázium</i>	53
<i>kiemelt terület: MATEMATIKA</i>	53
<i>Négy évfolyamos gimnázium</i>	54
<i>Nyelvi előkészítő évfolyam a négy osztályos gimnázium előtt</i>	55
<i>Nyelvi előkészítő évfolyam a négy osztályos gimnázium előtt (átmeneti)</i>	56
<i>A 7-8. évfolyam tantárgyi rendszere és heti óraszama (kifutó)</i>	58
<i>A 9-12. évfolyam tantárgyi rendszere és heti óraszama (kifutó)</i>	58
<i>A nyelvi előkészítő 9-13. évfolyam tantárgyi rendszere és heti óraszama (kifutó)</i>	59
ÉRETTSÉGI VIZSGÁRA VALÓ FELKÉSZÍTÉS	60
<i>Közép szinten választható tantárgyak</i>	61
<i>Emelt szinten választható tantárgyak</i>	61
<i>A középszintű érettségi vizsga témakörei és a vizsga lebonyolításának szabályai</i>	62
A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK	62
A TANULÓK MEGISMERTETÉSE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉGEKKEL	63
KERETTANTERVEK MEGNEVEZÉSE	63
<i>A kerettantervben meghatározottakon felül a kötelező és a nem kötelező tanórai foglalkozások</i>	64
<i>Csoportbontások</i>	64
<i>Tanórán kívüli foglalkozások</i>	65
<i>A tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei</i>	65
<i>Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere</i>	66
<i>Az ellenőrzések, mérések, értékelések célja</i>	66
<i>Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének formái és követelményei</i>	66
TANULMÁNYI MUNKA, MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM ÉRTÉKELÉS	68
<i>Félévi és év végi tantárgyi osztályzat</i>	68
<i>Az értékelés módja, formái</i>	68
<i>Az iskolában tanított modulok értékelése</i>	69
<i>Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei</i>	70
<i>Magatartás és szorgalom értékelés, a minősítés követelményei</i>	70
<i>Magatartás</i>	70
<i>Szorgalom</i>	71
<i>A tanulók jutalmazásának elvei és formái</i>	72
<i>Fegyelmező intézkedések</i>	73
INTEGRÁLT OKTATÁS – BTM-ES ÉS SNI-S TANULÓK.....	74
A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	76
A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA	77
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	77

Pedagógiai Program

Budai Nagy Antal Gimnázium

1221 Budapest, Anna u. 13-15.

OM azonosító: 035256

Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

Budapesti XXII. Tankerülete

Kódszám: 207004

NEVELÉSI PROGRAM

Az iskola rövid története az alapítástól napjainkig

A Budai Nagy Antal Gimnázium a premontrei szerzetesrend által 1936-ban alapított Budafoki Szent István Gimnázium utódja. Az iskola arculata az alapítás óta eltelt évtizedek alatt folyamatosan változott, ugyanakkor egyes hagyományokat a nevelőtestület folyamatosan őriz, ápol és tovább örökít.

A Pedagógiai Programunk szerint *a nevelőtestület kiemelten fontosnak tartja a kerület gyermekeinek nevelését, oktatását*. A régi diákok kötődnek az alma materhez, gyerekeiket, majd az unokáikat is ebbe az iskolába küldik. Az iskola történetének egyik fontos eseményeként tartjuk számon a Premontrei Öregdiákok Egyesülete megalakulását. A jelenlegi tantestület és a diákság is ápolja a kapcsolatot az öregdiákokkal.

A 80-as években, a gimnázium programjában, a tehetséggondozás és nyelvoktatás, a 90-es években a számítástechnikai ismeretek oktatása színvonalának emelése került előtérbe, ezeket a területeket azóta is kiemelten kezeljük.

1991-ben, a hagyományos négyosztályos gimnázium mellett hat évfolyamos, tehetséggondozó osztályok is indultak, ami egy, a hetedik és a nyolcadik évfolyamra kiterjedő általános iskolai tagozattal bővítette az iskolát. 1998-ban a Képviselőtestület az alapító okirat módosításával hivatalosan *négy és hat évfolyamos gimnáziummá* minősítette intézményünket. A hat évfolyamos tanulóink továbbtanulási, verseny- és nyelvvizsga eredményei az első évtől kezdve igazolják, hogy ez a képzési forma megfelelt a vele szemben támasztott elvárásoknak.

2004 óta a négy évfolyamos gimnázium nyelvi előkészítő évfolyammal is működik angol és német nyelven. E képzés kiemelt célja, hogy a tanulók magas színvonalú idegen nyelvi informatikai ismereteket szerezhessenek. A képzés célja nem csupán az emelt szintű érettségi és használható nyelvtudás, hanem különböző szakterületeken alkalmazható nyelvi kommunikáció. A tanulók heti 18 órában tanulják az idegen nyelvet, 3 órában az

informatikát, ezen kívül magyar nyelvi, matematika, testnevelés órájuk van. A nyelvi előkészítő évfolyamon nem csak az idegen nyelvek és a számítógépes ismeretek elsajátításán van a hangsúly, éppen olyan fontos a képességek, készségek és a kulcskompetenciák fejlesztése (kommunikációs készségek, hatékony tanulási képességek, információszerzés és kezelés képessége, tájékozódni tudás, szaktárgyi sajátosságoknak megfelelő kompetenciák). A 2004-2005. tanévben az első nyelvi előkészítő osztály mindkét csoportja német nyelvet tanult, kezdő ill. haladó szinten. A következő két tanévben egy haladó angol és egy haladó német csoportot indítottunk, 2007-2008. tanévtől pedig haladó angol és kezdő német csoportot. A 2013-2014. tanévtől pedig két nyelvi előkészítő osztály indítását tervezzük. A képzéssel szemben támasztott jogszabályi elvárásokra tekintettel haladó angol és haladó német nyelven.

A nyelvi előkészítő osztályok alapvetően 5 évre szóló képzési rendszerben működnek a mi gimnáziumunkban, azaz a nyelvi előkészítő évfolyammal, habár ez akár egy különálló egységet is képezhet, nem zárul le a képzés. Az elkövetkező 4 évben a helyi tantervben meghatározott óraszámra továbbra is ezt a nyelvet tanulják, valamint tanulhatják a földrajzot és a biológiát német nyelven.

Az érettségi, nyelvvizsga, továbbtanulási és versenyeredmények azt igazolják, hogy ez a képzés is beváltotta a hozzá fűzött elvárásokat. A diákok és a szülők is hasznosnak találták a nyelvi előkészítő évfolyam bevezetését.

Az évtizedek óta jól működő folyamatok, hagyományok és közösségek megerősítése mellett, a kor igényeinek megfelelően, programunkban igazodtunk eddigi fenntartónknak, a XXII. kerület Önkormányzat Képviselő-testületének nevelési-oktatási koncepciójában megfogalmazott kiemelt feladatokhoz is. Emellett figyelembe vettük a 2000-ben lezajlott vizsgálat szakmai értékelését és az abban megfogalmazott ajánlásokat.

2008-ban újragondolt pedagógiai programunkban - a korábban megfogalmazottakon túl - kiemelt szerepet kapott a személyiség- és a közösségfejlesztés, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek, valamint a szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködési lehetőségeinek továbbfejlesztése.

2004-ben az Oktatási törvény szabályozása alapján módosított szövegbe bekerült a környezeti és az egészséges életmódra nevelés programja is.

2007-ben a módosított Nemzeti Alaptanterv alapján, iskolánk Pedagógiai programjában is meg kell jelentenünk az új oktatáspolitikai elvárásoknak megfelelően a kulcskompetenciák fejlesztése, mint a közoktatás országosan érvényes általános célja. A tanár és diák kooperatív munkáját az intelligens tanulás - amelynek középpontjában elsősorban a problémamegoldás áll - kell, hogy jellemezze. Olyan tudás megszerzése a cél, amelyet tanulóink különböző élethelyzetekben alkalmazni tudnak, melynek segítségével tervezni, dönteni lesznek képesek. Tudásuk a különböző kompetenciák eszközjellegű használataként kell, hogy jelentkezzen. A tanulás során fejlesztenünk kell diákjaink szociális kompetenciáját is, ahhoz, hogy felelősségvállalásuk, konfliktuskezelő képességük, kooperativitásuk fejlődjön, önmagukat és céljaikat a társadalmi viszonyrendszerekben megfelelőképpen definiálhassák. Az ismeretszerzés és a kompetenciák fejlesztése mellett a harmadik legfontosabb terület, melyen őket továbbra is irányítanunk kell: az értékorientáció, amely a különböző értékek, szabályok felismerését, a kultúra befogadását és mindezek követését jelenti. Mindezen feladatokat akkor képes tanár és diák megfelelő módon megoldani, ha munka során a diák a tanulási technikákat tudatosan elsajátítja.

A Nemzeti Alaptanterv részletesen meghatározza a kilenc kulcskompetencia tartalmát. Ezek fejlesztése vezet ahhoz, hogy diákjaink képesek legyenek a felsőoktatásban, vagy szakmájuk tanulásakor megállni a helyüket, hogy megértsék az élethosszig tartó tanulás követelményét, hogy sikeresek és produktívak legyenek munkájukban, és boldoguljanak a társadalom életében.

A pedagógiai program teljesítésének feltétel rendszere

Tárgyi és anyagi feltételek

A **számítógépekkel** felszerelt két terem egyszerre két csoport foglalkoztatását teszi lehetővé. 2003-ban fenntartónk segítségével, illetve önerőből az egyik termet korszerűsítettük. A jövőben a hálózati vonalak bővítésére és újabb állomáshelyek kiépítésére lesz szükség, hiszen a kerettanterv tantárgyi követelményeinek teljesítése is megkívánja a rendszer folyamatos modernizálását. Érettségizett diákjainkkal szemben ma már elvárás, hogy a számítógépet alkalmazni tudják mind szövegszerkesztés, mind információszerezés, kutatás céljából. Terveink szerint minden szaktanteremben multimédiás számítógép szolgálja majd az oktatást. A számítógépre kapcsolható projektor kivetítő beszerzése is elengedhetetlen több tárgy korszerű oktatásához.

Jól működő **stúdiónk** videó-, DVD- és hangtára megfelelően kiszolgálja a tanítási órákat. Termeinkben **CD-s magnó, DVD lejátszó**, és - igény szerint - **projektor** biztosított. Egy tanteremben van **interaktív tábla**. Az igényeket látva még legalább két tanteremben szükségünk lenne ilyen korszerű eszközre, és a rajtuk használható digitális tananyagokra. Az iskolában iskolarádió működik, mely a közvetlen kommunikáció és az iskolai hagyományok ápolásának fontos eszköze.

Az iskola **könyvtára**, közel 40 000 kötetével, valamint sokféle folyóirattal és időszakos kiadvánnyal magas szinten képes kiszolgálni a diákok önálló munkáját, a tantestület igényeit, a könyvtári órákat, a folyamatos általános és szakmai tájékozódást. Ehhez a nagyon összetett és könyvtárosunk által magas színvonalon végzett munkához azonban a könyvtár helyisége évről-évre szűkebbnek bizonyul, s ez egyre több nehézséget okoz. A bővítés lehetőségeit tervezzük, illetve ehhez segítséget keresünk.

A nagy és a kis **tornaterem** a folyamatos kihasználtság következtében felújításra szorul. A gépekkel felszerelt edzőterem használata az épület rendszeres beázása miatt nehézkes, ennek felújítása is szükséges.

A gimnázium 2008. január 1-jétől részben önálló költségvetésű intézményként működött, a fenntartásához szükséges költségvetést a kerületi Önkormányzat biztosította. Az iskolavezetés pályázatok révén is próbál újabb forrásokat találni. Ésszerű gazdálkodás mellett az iskola működtethető. A közvetlen környezet, valamint a meglévő értékeink védelmének fontossága és az eszközökkel való gondos bánásmód igénye a nevelési folyamatot is áthatotta.

2013. január 1-jétől az intézmény állami fenntartásba került. A működtetői feladatokat továbbra is az Önkormányzat látja el. Feladatmegosztásukat jogszabályok, illetve helyi szintű megállapodás rögzíti.

Személyi feltételek

A nevelőtestület

A tantestület tagjai egy, két illetve három szakos középiskolai tanári diplomával rendelkeznek. Minden kolléga rendszeresen jár továbbképzésre, PhD, másod diploma vagy szakvizsga megszerzése céljából, valamint azért, hogy tanfolyamokon felfrissítse tudását. A tantestület szakmailag jól felkészült, korosztályában, személyiségében sokszínű közösség. Pedagógusaink hivatástudattal végzik munkájukat. Az iskola iránti elkötelezettségük megmutatkozik színvonalas nevelő-oktató munkájukban.

A pedagógusok és az osztályfőnökök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Az osztályfőnökök feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

Nagyon fontosnak ítéljük az **osztályfőnökök** tevékenységét, hiszen ők szaktanári munkájuk mellett a nevelés, a személyiségfejlesztés terén is nagyobb részt vállalnak, az osztályközösség munkájának irányításán túl, tanítványaikkal egyénileg is sokat foglalkoznak.

Az utóbbi években a szülők és a diákok körében, továbbtanulási szempontból, felértékelődött az emelt szintű érettségi fontossága; ezt bizonyítja ezen csoportok létszáma is.

A gimnáziumban 10 munkaközösség működik. Feladatuk szakmai kérdésekben állást foglalni, egységes álláspontot kialakítani, illetve a módszertani megújulást elősegíteni a jogszabályok és az iskola pedagógiai programjának szellemében.

Munkaközösségek

1. osztályfőnöki
2. magyar (és a kapcsolódó tantárgyak)
3. történelem (és a kapcsolódó tantárgyak)
4. reál (matematika, fizika, informatika)

5. természettudományi (biológia, kémia, földrajz)
6. angol nyelvi
7. német és spanyol nyelvi
8. művészetek
9. testnevelés – sport – szabadidő
10. környezetvédelmi

A **tehetséggondozó**, illetve a tanulási problémákkal küzdőket **felzárkóztató**, fejlesztő **szaktanári munkát egyaránt értékesnek tartjuk**.

Az iskolavezetés és a tantestület azonban kisebb létszám esetén is támogatja a **reál** és a **természettudományi munkaközösség** tehetséggondozó munkáját. A biológia, földrajz, kémia, és fizika szakos kollégáink szaktudása, tapasztalata és tárgyak iránti elkötelezettsége következtében a korszerű ismeretek átadása mellett, a természetes és az épített környezet megismerésének és védelmének igénye beépül tanítványaink szemléletébe.

A **humán és művészeti** tárgyakat tanító kollégák szerepe különösen fontos, a tehetséges, valamilyen szempontból kiemelkedő diákjaink személyiségének formálásában. A koncertek, művészeti kiállítások, iskolai előadások, ünnepi műsorok a résztvevő gyerekeket az önkifejezés lehetőségéhez, alkotó munkához, a közönséget pedig, maradandó élményekhez juttatják, így együtt a közösségi nevelés hatékony eszközei, eljárás.

A **nyelvi munkaközösségek** szakmai felkészültségét jelzi, hogy a kollégák többsége az adott nyelv és irodalom okleveles tanára, valaki egyetemi diplomája mellé, harmadik szakként szerzett nyelvtanári végzettséget. Két kolléga az adott nyelvterületen diplomázott egy pedig szaktárgyát is taníthatja az adott idegen nyelven. A nyelvtanárok igényes tanórai és tanórán kívüli - a nyelvtanulást motiváló és annak eredményességét segítő - programjai diákjainkat nemcsak a sikeres érettségi, hanem a nyelvvizsga elérésében is segítik. A nyelvi előkészítővel szemben támasztott jogszabályi követelmények teljesítésében döntő mértékű a szaktudásuk.

A **testnevelőink** a tananyag elsajátíttatása és a mindennapos testmozgás igényének kialakítása mellett a tehetségek gondozását, a versenyeztetést is nagyon fontosnak tartják, és e téren igen eredményesek. A mindennapos testnevelés bevezetésével feladataink, de ezzel együtt - munkájuk mind eredményesebbé tételében - lehetőségeik is megnöttek.

Az iskolában **fejlesztő pedagógus** is dolgozik, így lehetőség van arra, hogy a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók az órarendjükhöz illesztetten vehessenek részt a fejlesztéseken.

Könyvtárosaink szakértelme az iskolában folyó szellemi munka háttérét biztosítja. Ők működteti az egész tanévet átfogó, az egész iskolát megmozgató rendezvénysorozatokat, kapcsolatot teremtenek a szakmai és osztályközösségek között.

Minden munkaközösségben van **vezető tanár**, aki a hozzánk érkező tanárjelöltek hospitálását, tanítási gyakorlatát és vizsgatanítását irányítja. Ezeket a felkéréseket megtiszteltetésnek érezzük, a feladat újabb tapasztalatokat, információkat, egyfajta belső továbbképzést biztosít a tantestületnek.

A pedagógusok, különösen az osztályfőnök munkáját segíti a **gyermekvédelmi felelős**, aki pszichológiai alapismeretekkel és gyakorlattal is rendelkezik. Empátiája és személyisége bizalmat ébreszt a gyerekeinkben és a szülőkben is.

A **szabadidő szervezők** a tanórán kívüli iskolai és osztály szintű programok, események, ünnepélyek megszervezésében, lebonyolításában nyújt nagy segítséget, elsősorban az osztályfőnököknek, illetve az iskola vezetőségének.

2013. szeptember 1-jétől **pedagógiai asszisztensek** (feladatuk az adminisztráció, a közösségi programok segítése, és a gyermekfelügyelet), **laboráns** (feladata a fizika, kémia és a biológia órák kiszolgálása, a szertárak és laborok rendben tartása) és **iskolapszichológus** segítik a munkát.

Adminisztratív és technikai dolgozók

A napi munkát segítő, nem pedagógus képzettségű kollégák: **iskolatitkárok** és a **rendszergazda**. Ők is fontos szereplői a mindennapi életünknek, munkájuk minősége, viselkedésük, kapcsolatuk a gyerekekkel nevelő hatású, illetve a gimnáziummal kívülről kapcsolatot keresők gyakran velük, vagy munkájukkal találkoznak először.

A diákság

Az iskolába járó diákok **szociokulturális környezete** sokszínű. A családok egy része harmonikus családi légkörben neveli gyermekét, és igyekszik számára biztosítani a tanuláshoz szükséges feltételeket. Ők az iskolával szemben is komoly követelményeket támasztanak. Ugyanakkor, nő azoknak a családoknak száma, melyekben a mindennapi megélhetésért folyik a küzdelem, a szülők egyike munkanélküli vagy beteg, és nagyon sok a gyermekét egyedül nevelő szülő is. Egy viszonylag szűkebb réteg, anyagi helyzetét tekintve, magasan az átlag fölött él.

A nagyon különböző családi környezetből egy osztályközösségbe bekerülő gyerekekkel történő foglalkozás, és a szülőkkel való kapcsolattartás kifinomult technikákat igényel a szaktanároktól, de legfőképp az osztályfőnököktől.

A hozzánk felvételiző gyerekek **felkészültsége, tanulás iránti motiváltsága** is nagyon különböző. Sokan vannak, akik igyekeznek teljesíteni szüleik és az iskola elvárásait, távolabbi terveikhez önmaguktól is elvárják az eredményeket, céljaik találkoznak az iskola célkitűzéseivel. Ugyanakkor egyre növekvő számban kerülnek hozzánk olyan későn érő gyerekek, akiknek kommunikációs problémái az írásbeliség, a szövegértés és feldolgozás és a szóbeliség terén egyaránt hátráltatják a tanulást. Diákjaink, kevés kivételtől eltekintve, szívesen járnak iskolánkba, elfogadják az gimnázium cél- és követelményrendszerét, és az itt töltött 4 illetve 6 év alatt eredményesen készülnek az érettségire, és az azt követő életszakaszokra.

Az intézmény típusa, tanítási szerkezet, felvételi rendszere

Létszámadatok

A gimnázium alapító okirata szerint a felvehető maximális létszám 616 fő, 22 osztály. Ez a létszám az iskola épületét, a tantermek méretét figyelembe véve optimálisnak mondható.

A négy évfolyamos és öt évfolyamos (nyelvi előkészítő) gimnázium

Általános tantervű négyosztályos gimnáziumi osztályainkban kezdő angol vagy német illetve haladó angol vagy német nyelvi csoportokat indítunk.

Az első idegen nyelvre jelentkeznek a diákok, és azt - ha sikeresen felvételiztek - a kérésüknek megfelelően, haladó vagy kezdő szintű csoportban tanulhatják, a második idegen nyelvet az iskola, a lehetőségeknek megfelelően, adja.

A **kezdő** nyelvi csoportba jelentkező tanulók között több a későn érő, tanulási és beilleszkedési problémákkal küzdő gyermek. Ez annak a folyamatnak a következménye, hogy a jó eredményeket elért tanulók zöme már az alsó tagozat harmadik osztályától nyelvi tagozatra, később, a negyedik vagy hatodik osztály után nyolc, esetleg hatosztályos gimnáziumba került. Az első nyelvet választhatja a diák, a másodikat az iskola, a lehetőségekhez mérten, adja.

A **haladó** szintű csoportokban tanuló diákjaink többsége jobb eredményeket ér el, hiszen ők azok, akik nyelvi tagozatos osztályba jártak, harmadikos koruk óta válogatott csoportban, magasabb követelményeket teljesítettek már az általános iskolában is. Ezekben a csoportokban a nyelvvizsgák száma is magas, érettségi után a sikerrel felvételizők aránya is magasabb.

Az öt évfolyamos gimnázium német és angol nyelvi előkészítő osztályában tanuló diákok heti 18 órában a német vagy az angol nyelvet, 3 órában informatikát, 2-2 órában anyanyelvet és matematikát tanulnak a heti 5 testnevelés órájuk mellett.

A nyelvi előkészítővel szemben a köznevelési törvény új és magasabb követelményeket támaszt, melyek teljesülése ennek a képzési formának az egyetlen fennmaradási lehetősége. Ennek érdekében az iskola az új Helyi tantervben a kiemelt területek (első és második idegen nyelv) óraszámait megnövelte, és megalkotta a Nyelvi előkészítő szabályzatát, mely a tanulóktól elvárt eredményeket és magatartási formákat fogalmazza meg, hogy meg tudjanak felelni a velük szemben támasztott követelményeknek, és benn tudjanak maradni ebben a képzési formában.

Célunk, hogy diákjainkat az első félévben, szükség szerint, **felzárkóztassuk**, és hozzászoktassuk a gimnáziumi tanuláshoz.

A négy év során, minden diákunkat felkészítjük a **sikerés érettségi** vizsgára. **Munkánk eredményességét az érettségi elnökök írásbeli jelentésükben minden évben elismerik.**

A továbbtanulni akaró tehetséges, szorgalmas tanulóink számára biztosítjuk az emelt szintű érettségire való felkészítést.

Felvételi követelmények – négy és öt évfolyamos képzés

Tagozatok

01 Nyelvi előkészítő évfolyam, a 9. évfolyamon **emelt szintű oktatás angol nyelvből haladó szinten** - 15 óra angol nyelv hetente, négy óra informatika, szinten tartó magyar, matematika, valamint tánc és dráma, továbbá testnevelés órák. A következő tanévtől 4 évfolyamos, **kerettantervre épülő helyi tanterv szerint** folyik az oktatás. Második idegen nyelv 10. évfolyamtól kezdődően német vagy spanyol az iskola beosztása szerint.
(*Felvehető létszám: 30 fő*)

02 Nyelvi előkészítő évfolyam, a 9. évfolyamon **emelt szintű oktatás német nyelvből haladó szinten** – 15 óra német nyelv hetente, négy óra informatika, szinten tartó magyar, matematika, valamint tánc és dráma, továbbá testnevelés órák. A következő tanévtől 4 évfolyamos, **kerettantervre épülő helyi tanterv szerint** folyik az oktatás. Második idegen nyelv 10. évfolyamtól kezdődően az angol.
(*Felvehető létszám: 30 fő*)

03 Négy évfolyamos, kerettantervre épülő helyi tanterv szerint folyik az oktatás, **haladó szinten angol** nyelvből. Második idegen nyelv német vagy spanyol az iskola beosztása szerint.
(*Felvehető létszám 30 fő*)

04 Négy évfolyamos, kerettantervre épülő helyi tanterv szerint folyik az oktatás, **kezdő szinten német** nyelvből. Második idegen nyelv az angol.
(*Felvehető létszám: 15 fő*)

05 Négy évfolyamos, kerettantervre épülő helyi tanterv szerint folyik az oktatás, **haladó szinten német** nyelvből. Második idegen nyelv az angol.
(*Felvehető létszám: 15 fő*)

A felvételi rangsor kialakításának szempontjai

- A tanulókat a **központi feladatlapok eredményei, a szóbelin nyújtott teljesítményük és az általános iskolában kapott osztályzatok** alapján rangsoroljuk.
- A szóbeli vizsgán a tanulónak szövegértési feladatot kell megoldania. (Hangos, értő olvasás; a szöveghez kapcsolódó kérdések megválaszolása.)
- A **központi írásbeli eredményén** kívül számoljuk az általános iskolában **7. év végén és 8. év félévkor** elért eredményeket **magyar nyelv, irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, földrajz, biológia, kémia, fizika tantárgyakból** (az osztályzatok összegét megfelezzük). A felvételi eljárás során a központi írásbelire összesen 100 pontot, a szóbelire 45 pontot és a hozott jegyekből is 45 pontot szerezhethet a diák.

A hat évfolyamos gimnázium

A **hetedik, nyolcadik osztály átvezető szakasz** a gimnáziumi tanulmányokhoz. A tananyag megtanításán túl lehetőséget biztosít alapozásra, a későbbiekben szükséges, és az

esetlegesen hiányzó ismeretek pótlására, a kommunikációs készség fejlesztésére, a tanulás módszereinek elsajátítására. **Egyenletes, túlterheléstől mentes munkával biztosítható, hogy szellemileg és fizikailag felkészültebb, egészségesebb, nyitottabb, gondolkodni és alkotni akaró diákok kezdjék meg a felsőbb osztályokat.**

Mivel ezek a tehetséges gyerekek hamarabb kerülnek komoly erőfeszítésre sarkalló, magasabb követelményeket támaztó környezetbe, a 12 és 18 éves koruk közötti fejlődésük intenzívebb, munkájuk hatékonyabb. A tananyag elrendezése azt is biztosítja, hogy az ismeretek egymásra épüljenek, segítsenek az összefüggések felismerésében. A tanulás iránti motiváció, a gyerekek öntevékenysége is jobban fejleszhető.

A felsőbb évfolyamokon színvonalas tanítási-tanulási folyamat zajlik, amely elmélyült igényes önképzéssel párosul. A tizedik, tizenegyedik évfolyamon a diákok érettebbek a pályorientációra, mivel önismeretük alaposabb; eredményeik számukra és a család számára is könnyebben kijelölik későbbi útjukat. Továbbtanulási terveikről is korábban, felelősebben tudnak dönteni, hiszen **az egyetemi tanulmányokra való felkészülésre hosszabb szakasz áll rendelkezésükre**, így természetes, hogy sikeres nyelv- és felvételi vizsgát is nagy számban tesznek.

A hat osztályos képzési forma eredményességét magunk is rendszeresen mértük, mérjük, korábban külső szakértők is vizsgálták. (Nagy Sándor és Vágó Endre FPI, 1994, Hársfalviné Szivák Judit, 1995, Dr. Marossy Ágnes és dr. Tóth Erika, 2000). Ezek a szakmai a hatosztályos képzési forma eredményességét állapítják meg.

A hat évfolyamos gimnáziummal szemben is emelt követelményeket fogalmaz meg a köznevelési törvény. Itt a kompetencia mérés eredményességéhez kötött a képzés léte. Ennek érdekében az iskola az új Helyi tantervben a matematika óraszámait megnövelte, és megalkotta a Hat évfolyamos szabályzatát, mely a tanulóktól elvárt eredményeket és magatartási formákat fogalmazza meg, hogy meg tudjanak felelni a velük szemben támasztott követelményeknek, és benn tudjanak maradni ebben a képzési formában.

Felvételi követelmények – négy és öt évfolyamos képzés

Tagozatok

06 A kerettantervre épülő helyi tanterv szerint folyik az oktatás, **idegen nyelv és informatika** tantárgyból **emelt** órászámmal. Választható idegen nyelv: angol vagy német.
(*Felvehető létszám: 30 fő*)

07 A kerettantervre épülő helyi tanterv szerint folyik az oktatás, **matematika és informatika** tantárgyból **emelt** órászámmal. Választható idegen nyelv: angol vagy német.
(*Felvehető létszám: 30 fő*)

A felvételi rangsor kialakításának szempontjai

- A tanulókat az **általános iskolában kapott osztályzatok** alapján rangsoroljuk.
- Az általános iskolában **5. év végén és 6. év félévkor elért osztályzatokat** a következő tantárgyakból adjuk össze: **magyar nyelv, irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika és egy természettudományos tárgy.** (Ez maximum 60 pont.)

Átvétel nem kezdő évfolyamokra

Évente hozzávetőleg 20 olyan tanuló jelentkezik tanév közben a 7–13. évfolyamra, akik más iskolákból szeretnének átiratkozni a Budaiba.

Az ő átvételükre csak akkor kerül sor, ha:

- az adott évfolyamon van hely,
- tudásukat hozott jegyeik alapján az igazgató jónak ítéli, megfelelőnek találja,
- amennyiben különbözeti vizsgára lesz szükség, annak sikeres letétele biztosítottnak látszik (a felkészülést önerőből, teljes egészségében az átvételt kérő tanuló feladata megoldani).
- nyelvi előkészítőre csak az adott nyelvből sikeresen letett felvételi vizsgát követően kerülhet sor.

Pedagógiai alapelveink – kompetencia alapú oktatás

Alapelvek

A nevelőtestület közös **hitvallása** szerint nevelési céljainkat csak **szereetteljes, kiegyensúlyozott, humánus légkörben valósíthatjuk meg**, amelyben tanulóink otthon érezhetik magukat. Minden gyerek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére, tanulmányi munkájában, és életének egyéb problémáiban. **A nevelési folyamat sikere a színvonalas, következetes nevelő-oktató tevékenységen, igényes követelményrendszeren** alapul. A mindennapok során törekszünk az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására

- tanuló és tanuló,
- tanuló és pedagógus,
- tanuló és nem pedagógus dolgozók,
- szülő és pedagógus,
- pedagógus és pedagógus között.

Mindez feltételezi a tanárok és diákok közötti **kölcsönös tiszteletet** és együttműködést, a nevelőtestület tagjainak egymást segítő munkáját és a szülőkkel folytatott **állandó kommunikációt**, valamint azt, hogy a gyerekeket rendszeresen bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe. **A tanév elején diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük. A tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük.**

A folyamat célja olyan, önmaguk harmonikus testi-lelki-szellemi fejlődéséért felelős emberek felnevelése, akik akár értelmiségi életformára, akár szakma elsajátítására készülnek, **az önálló ismeretszerzés igényét és képességét** életre szólóan elsajátították.

Pedagógiai alapelveink **humanista értékrendszeren** alapulnak: fontos szerepet kap bennük a gyengék, az elesettek védelme, az agresszivitás, a durvaság elutasítása, az élet, az élőlények szeretete, tisztelete, környezetünk védelme, gondozása.

Arra törekszünk, hogy diákjaink magatartása és munkája megfeleljen az egyetemes emberi kultúra értékrendjének. Képesek legyenek megállni a helyüket, megfelelni az új követelményeknek, melyeket az Európai Unió országának polgáraként kell teljesíteniük. Emellett nemzeti kultúránk megbecsülésével és hagyományaink ápolásával, hazaszeretetük ne csak elvi, hanem a gyakorlatban is cselekvő, alkotó legyen. Szűkebb környezetünk, a kerület, illetve az iskola hagyományainak ápolásával is erősíteni kívánjuk a közösséghez tartozás érzését.

Kompetencia alapú oktatás

A Nemzeti Alaptanterv által megfogalmazott kulcskompetenciákat a Kerettanterv szerint fejlesztjük. Pedagógiai Programunk V. fejezete a IV. fejezetben megfogalmazott általános bevezetőt követően, konkrétan megfogalmazza az egyes kompetenciák fejlesztési területeit.

A kommunikáció a gondolatok, érzések és tények szóbeli és írásbeli formában történő kifejezésének és értelmezésének képessége a társadalmi és kulturális kontextusok teljes skáláján – a munkahelyen, otthon és a szabadidőben.

Minden tantárgyban megjelenik, de elsősorban a magyar nyelv és irodalom tantárgy keretein belül fejlesztjük.

Az idegen nyelvi kommunikáció a gondolatok, érzések és tények szóban és írásban történő megértésének, kifejezésének és értelmezésének képessége a társadalmi és kulturális kontextusok megfelelő skáláján – a munkahelyen, otthon, a szabadidőben, az oktatásban és képzésben – **az anyanyelvtől különböző nyelve(ke)n.**

A matematikai kompetencia az összeadás, kivonás, szorzás, osztás, a százalékok és a törtek használatának képességét foglalja magában fejben és írásban végzett számítások során, különféle mindennapi problémák megoldása céljából. Felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok, táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására. A matematika tantárgy oktatásán kívül a kompetencia fejlesztése, a fizika, kémia és földrajz tantárgyakban is kiemelt szerepet kap. Az érettségi kompetencia szemléletű vizsga feladatainak megfelelően.

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését, és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget. Ezt a kompetenciát a biológia, földrajz, kémia és fizika tantárgyak keretein belül fejlesztjük elsősorban. Mivel iskolánk 2012-ben elnyerte az Örökös Öko-iskola címet,

környezeti nevelési programunkban a fenntartható fejlődés ars poetikája, így a természettudományos kompetencia és a környezet iránti érzékenység és felelősség fejlesztése minden tantárgyban szerepet kap.

A digitális kompetencia az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatára való képesség a munkában, a szabadidőben és a kommunikációban. Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazásához kapcsolódó készségek a legalapvetőbb szinten a **multimédia technológiájú információk keresését, értékelését, tárolását, létrehozását, bemutatását és átadását, valamint az internetes kommunikációt és a hálózatokban való részvétel képességét** ölelik fel. Az informatika tantárgy tantervén kívül a digitális kompetencia fejlesztését a nevelőtestület elhatározása alapján minden tantárgy tanításában fontosnak tartjuk, éves munkatervi szinten megjelenítjük pedagógiai célkitűzéseinket, amely szerint a gyerekeket fel kell készíteni a digitális társadalomban való tudatos részvételre. Ez egyaránt jelenti az információk közötti tudatos válogatást, az internet szakszerű használatát csakúgy, mint az internet etikett betanítását.

A „tanulás tanulása” a saját **tanulás önállóan** és csoportban történő szervezésének és szabályozásának a képességét foglalja magában. Részt képezi a hatékony időbeosztás, a problémamegoldás, az új tudás elsajátításának, feldolgozásának, értékelésének és beépítésének, valamint az új ismeretek és készségek különböző kontextusokban – otthon, a munkahelyen, az oktatásban és képzésben – történő alkalmazásának képessége. Általánosabban fogalmazva a tanulás tanulása erőteljesen befolyásolja azt, hogy az **egyén mennyire képes saját szakmai pályafutásának irányítására.**

A szociális (vagy személyközi) és **állampolgári** kompetenciákhoz tartoznak mindazok a viselkedésformák, amelyeket az egyénnek el kell sajátítania ahhoz, hogy képes legyen hatékony és konstruktív módon részt venni a társadalmi életben, és szükség esetén meg tudja oldani a **konfliktusokat**. A személyközi kompetenciák nélkülözhetetlenek a hatékony személyes és csoportos érintkezésben és mind a köz-, mind a magánélet területén. Az osztályfőnöki órákon és társadalomtudományi ismeretek órákon kell elsősorban ezeket a kompetenciákat fejleszteni, de csak úgy, mint a többi kompetencia fejlesztése rendszeresen szerepet kap minden tantárgy területén.

A vállalkozói kompetencia része a változáshoz való pozitív viszonyulás, az egyén saját (pozitív és negatív) cselekedetei iránti **felelősség** vállalása, a célok kitűzése és megvalósítása, valamint a **sikerorientáltság**, alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, melyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség. A célok kitűzése, a felelősségvállalás megtanulása minden tantárgy keretein belül fejleszthető. Ez a kompetencia csak úgy, mint a szociális kompetencia, az egyes tantárgyakon belül páros és csoportmunkával, önálló kutatási területek bemutatásával, projektfeladatok végrehajtásával és az iskola minden évi komplex tanulmányi versenyében nyújtott teljesítménnyel fejleszthető.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség. A **gondolatok, élmények és érzések** különféle módon – többek között zene, tánc, irodalom, szobrászat és festészet – történő **kreatív kifejezésének** fontosságát foglalja magában. Az adott tantárgyi (irodalom, ének, rajz és vizuális kultúra, dráma és tánc) kereteken kívül szakköri (média,

képzőművészeti, dráma) keretben, emelt szintű érettségire készítő csoportokban zajlik a fejlesztés.

Cselekvéskompetencia-modellek – amelyek tantárgyi kereteken belül valósulnak meg.

- Általános problémamegoldó képesség
- A kritikai gondolkodás képessége
- Az adott helyzetre jellemző általános és specifikus ismeretek birtoklása
- Reális és pozitív önbizalom

A törvényi szinten meghatározott kulcskompetenciák, és kiemelt fejlesztési területek azt a törekvésünket támasztják alá, hogy a diákok minden irányú képességeit egyenlő mértékben kell fejleszteni, megteremtve a lehetőségét a valamely speciális területen való nagyobb elmélyülésnek, a kötelezőt meghaladó szintű ismeretszerzésnek.

Alapelveink közé tartozik, hogy a természettudományi, társadalomtudományi, művészeti tárgyak, a matematika, informatika, valamint a testi-lelki egészség megőrzése szempontjából nélkülözhetetlen testnevelés egyformán fontos tárgy legyen a tanulók és szüleik tudatában.

Intézményünk elsősorban a zárt iskolamodell követelményeinek igyekszik megfelelni, ami azt jelenti, hogy diákjaink tanítási időben biztonságos és ellenőrzött körülmények között az iskolában tartózkodnak. Azok a tanulók, akik egyes órák látogatása alól felmentést kaptak, az óra ideje alatt a könyvtárban tanulnak, vagy olvasnak. Diákjaink a tanításon kívüli időszakokban engedéllyel, tanári felügyelettel használhatják az intézmény helyiségeit, szervezhetnek programokat.

Pedagógiai céljaink és feladataink; a megvalósítás eszközei, eljárásai

A belépő évfolyamokon

Felkészítés a középiskolai szintű tanulásra

az alapfokú nevelés fejlesztő szakaszában és az általános műveltséget megszilárdító szakasz első évében.

Eszközök, eljárások:

- A tanulás-módszertani technikák elsajátíttatása szakórákon és osztályfőnöki órákon,
- az otthon elvégzett feladatok, a jegyzetelés, a füzetvezetés folyamatos ellenőrzése és értékelése,
- önálló kutatómunka, pályázatok íratása, házi és iskolán kívüli versenyekre való felkészítés,
- a hiányok tudatos pótoltatása, felzárkóztató foglalkozásokon, differenciált foglalkozás keretében,
- az olvasás iránti igény motiválása, könyvtárhasználati órák és vetélkedők szervezésével,
- az íráskészség fejlesztése, gyakoroltatással,
- a kommunikációs készség fejlesztése különböző kommunikációs helyzetek megteremtésével, a szóbeliség technikáinak fejlesztése,

- a számítógép lehetőségeinek értelmes kihasználása, „beszívó” hatásának megelőzése,
- az elvárásokat, a követelményeket szóban és írásban is ismertetjük a gyerekek és a szülők számára is, ezzel is segítjük a gyorsabb beilleszkedést, külön hangsúlyt kap a nevelési és szociális problémák megoldása,
- tanórán kívüli tevékenységek, színház- és múzeumlátogatások,
- félévkor és év végén mérjük a tanuló beilleszkedését, a felzárkózását és közérzetét, az így kapott visszajelzéseket a folyamatban hasznosítjuk és hasznosítatjuk tanulóinkkal is.

Beilleszkedés az iskola hagyományrendszerébe

Eszközök, eljárások:

- Az iskola hagyományrendszerének minden eleme a személyiségfejlesztést, a közösségformálást, az értékkövetítést szolgálja:
- a belépő osztályok ünnepélyes fogadása,
- az őket patronáló felsőbb osztállyal szervezett közös programok, klubok,
- az új osztályok részvétele az iskola első igazgatója emlékére rendezett megemlékezésen, síremlékének megkoszorúzásán, szereplésük a gólyaavatón, a tavaszi iskolai ünnepélyeken,
- minden diák bekapcsolódhat a diáknap szervezésébe, az iskolaújság, a iskolarádió tevékenységébe,
- mindezen tevékenységekben a diákönkormányzat véleményalkotó, javaslattevő joga és szervező szerepe érvényesül.

Minden évfolyamon

Nemzettudat és európaiság erősítése

A nemzeti hagyományok ápolása, ugyanakkor más országok kultúrája iránti nyitottság és megértés kialakítása is, ami az Európához való tartozás tudatát erősíti.

Eszközök, eljárások:

- Az évfordulók megünneplése,
- megemlékezések, ünnepségek a gyerekek bevonásával,
- emlékhelyek felkeresése,
- kiállítások, pályázatok gondozása;

- külföldi középiskolások fogadása vendéghallgatóként,
- cserekapcsolat külföldi iskolákkal,
- külföldi diákok meghívása nyelvi órákra,
- a nyelvtanulás nem csupán cél, hanem az adott nyelvterület megismerésének eszköze is.

Tudatos állampolgárrá nevelés

Cél az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése, a társadalmi jelenségek és problémák, valamint az iskolai közösségi tevékenységek és a helyi közéletben való részvétel iránti igény kialakítása.

Eszközök, eljárások:

- A jogok és kötelességek tudatosítása osztályfőnöki órákon,

- jogok és kötelességek értelmezése a diákönkormányzati gyűléseken,
- az alapvető állampolgári jogok és kötelességek tudatosítása történelem, társadalomismeret, etika, illetve filozófia órákon,
- a diákok aktív részvételének biztosítása képviselők útján a nevelőtestületi értekezleteken,
- a személyes jelenlét biztosítása az őket érintő fórumokon, tanár-diák-szülő találkozókra,
- a korrekt módon megfogalmazott vélemények tiszteletben tartása, a panaszkezelési eljárásban való korrekt együttműködés a diákönkormányzat, a nevelőtestület, valamint az iskola vezetése között,
- közösségben való nevelés tevékenységi formái:
  - közös rendezvények szervezése az osztályban vagy osztályok között, a kooperáció készségének fejlesztése, az élmény megtapasztalása, szervezésében önálló feladatok vállalása, elvégzése,
  - osztályon belüli együttműködés, egymásra figyelés, a tanulási problémákkal küszködő osztálytársak korrepetálása, segítése.

Személyiségfejlesztés

A tanulóink személyiségének kibontakozásában való segítség, a folyamatban fontos szerepe van az önismeretre, a kezdeményező a vállalkozó az együttműködési készségre, a megbízhatóságra, a szolidaritásra, az empátiára, a közösségbe való beilleszkedésre, a felelős társadalmi magatartás kialakítására való nevelésnek, a jogok és kötelességek tudatosításának.

Eszközök, eljárások:

- A tanórákon az önellenőrzés igényének kialakítása, technikáinak elsajátítása,
- az önállóan vállalt feladatok minősége, határideje,
- csoportmunka szervezése,
- differenciált és egyéni foglalkozás,
- az önértékelés megtanulása,
- tárgyilagos és folyamatos tanári értékelés, amely segíti a folyamat korrigálását és méltányolja az egyéni fejlődést,
- elsősorban osztályfőnöki órákon önismereti tesztek,
- az akarat és a figyelemkoncentráció edzésének technikái,
- az életritmus, a napirend kialakításában nyújtott segítség,
- az egészséges önbizalom megerősítése,
- önálló és csoportban vállalt feladatok személyre szabott tervezése, pl. az osztály programjainak megszervezése.

A demokratikus magatartásra való felkészítés

Hangsúlyt kap az egyén és a közösség egyaránt fontos szerepe.

Eszközök, eljárások:

- Diákjaink számára biztosított a véleménynyilvánítás joga. Cél az érvekkel alátámasztott, higgadt, kulturált kommunikáció és vitakészség fejlesztése. Az érdekképviseleti rendszer működése.
- ötleteiket, javaslataikat komolyan vesszük, ha lehet, megvalósítjuk,
- a diákokkal közösen tervezzük az osztályok és az iskola programjait, eseményeit,

- a konfliktuskezelés technikáit gyakoroljuk,
- a diákönkormányzat munkájába kezdettől bevonjuk a legkisebbeket is.

Kiemelt feladataink

Készségfejlesztés

A hangsúly az átadandó ismeretek mennyiségéről a képességek tananyaghoz kapcsolt fejlesztésére helyeződik át, részben abból a célból, hogy az élethosszig tartó tanulás igénye kifejlődjön tanítványainkban.

Eszközök, eljárások:

- tanulók cselekvő részvétele a tananyag feldolgozásában,
- a tevékenységek alapja a gyakorlatorientáltság,
- a tanulói érdekeltségen alapuló motiváció,
- az egyéni képességeken alapuló differenciált oktatás, foglalkozás, ahol az értékelésben az egyéni értékelés és a pozitív megerősítés kerül előtérbe.

A viselkedés kultúrájának fejlesztése

Az emberi érintkezés és viselkedés kultúrájának fejlesztése, amely a mai vizuális kommunikáció és számítógépes világban egyre inkább háttérbe szorul.

Eszközök, eljárások:

- Ismerkedés illemszabályokkal osztályfőnöki órán,
- a kulturált hangnem és kommunikáció gyakorlása, értékelése,
- a kulturálatlanság elutasítása,
- különböző beszédhelyzetek gyakoroltatása (pl. bemutatkozás, ügyintézés, vizsga).

Az idegen nyelvek és az informatika tanítása

Mindkettő a korszerű kommunikáció nélkülözhetetlen feltétele (eszközei és eljárásai a tantárgyi programokban is megtalálhatók).

Eszközök, eljárások:

- Hatékony és korszerű módszereket követő nyelvi órák,
- levelezés külföldi diákokkal,
- találkozások szervezése Magyarországon tanuló külföldi diákokkal,
- idegen nyelvű filmek megtekintése,
- idegen nyelvű pályázatokon, versenyeken való részvétel,
- fordítói verseny szervezése.
- Törekedni kell a tanítás személyi és tárgyi feltételeinek javítására,
- Meg kell teremteni a lehetőséget ahhoz, hogy a tantárgyak tanításában is jelen legyen a számítógép,
- figyelni és segíteni kell azokat a diákjainkat, akiknek otthon nincs lehetőségük a számítógépet használni,
- a pedagógusok ön- és továbbképzését is segíteni kell,
- a számítógépet készség szinten használók fejlesztése versenyekkel, pályázatokkal,
- a házi dolgozatok íratásakor a szövegszerkesztési ismeretek is bővíthetők.

Általános műveltség elmélyítése

A gimnáziumi évek alatt az általános műveltség elmélyítése, az érettségi vizsgára és a felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés, a munkába állás előkészítése, elősegítése.

Eszközök, eljárások:

- az életkori sajátosságoknak megfelelő differenciált oktatás és nevelés;
- megismerkedés az ország jövő európai uniós csatlakozásából adódó információkkal, követelményekkel,
- a kooperáció gyakorlása közösen megoldott feladatokkal,
- a nemzeti és európai identitástudat megerősítése,
- az intellektuális, az érzelmi és a testi nevelés egyensúlyának biztosítása
- a konfliktusok kezelés eljárásainak gyakorlása;
- a teljesítmények eléréséhez szükséges személyiségjegyek - önismeret, önbizalom, alkalmazkodóképesség, kreativitás, kudarckezelés - erősítése,
- pályaválasztási órák,
- kapcsolattartás a pályaválasztási tanácsadóval,
- a felvételi követelmények nyomon követése,
- szakmaismertető órák,
- munkahely látogatások
- életrajzok, pályázatok megírásában való segítség
- a konfliktusok kezelés eljárásainak gyakorlása;
- a teljesítmények eléréséhez szükséges személyiségjegyek - önismeret, önbizalom, alkalmazkodóképesség, kreativitás, kudarcűrés, munkabírás - fejlesztése a tanulóknak.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Megvalósul a fent megfogalmazott tevékenységeken túl:

- szakköri foglalkozásokon, melynek célja lehet az adott tantárgyban való elmélyülés, egy külső programhoz (pl. környezetvédelem) való csatlakozás vagy versenyre készítés, önálló írásos munka, kiselőadás készítésének segítségével, pályázatok íratásával,
- a 11., 12., 13. évfolyamon, az emelt szintű érettségi szakóráin, melyeknek elsődleges céljuk a tehetséggondozáson , és a sikeres érettségi vizsgán túl a továbbtanulásra való felkészítés,
- komplex versenyek szervezésével /pl. az évente szervezett “Ki tud többet Magyarországról” iskolai vetélkedő programja szerint, a csapatok az adott év adott témájából egy pályázati dolgozatot, festményeket, rajzokat, illusztrációkat is készítenek, majd szóbeli fordulón bizonyítják tudásukat/,
- az iskolai kiállítások szervezésével, ahol tanítványaink művei, pályázatai, képzőművészeti alkotásai láthatók,
- diákjaink iskolán kívüli sport és művészeti tevékenységeinek támogatásával, a bemutatók, előadások látogatásával.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Egymásra épülő, egymással összefüggő tevékenységek részben a gyermekvédelmi munkához is sorolhatók. Az iskolában fejlesztő pedagógus is dolgozik, így lehetőség van arra, hogy a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók az órarendjükhöz illesztetten vehessenek részt a fejlesztéseken.

Eszközök, eljárások

- egyéni foglalkozás - beszélgetés a probléma feltárása céljából az első jelek, jelzések észlelése után, szükséges annak megállapítása, hogy szorongás, családi problémák, hiányzó alapismeretek és készségek, a reális önértékelés vagy az akaraterő hiánya okozza nehézségeket,
- a cél minden fél számára megfelelő megoldások, kezelési eljárások megtalálása,
- segítő tanár megtalálása (lehet az osztályfőnök, a gyermekvédelmi felelős vagy a gyerek számára hiteles szaktanár),
- az egy osztályban tanító kollégák konzultációja,
- olyan feladatok keresése, mely örömet okoz, sikerekhez juttatja a gyereket,
- az osztálytársak bevonása - tanulópár, patronáló diák keresése,
- a szülőkkal és a gyerekekkel folytatott beszélgetés, melyet kezdeményezhet az osztályfőnök, a gyermekvédelmi felelős, az igazgatóhelyettes vagy az igazgató; a megbeszélésen, vagy annak egy szakaszán mindig jelen van a gyermek is, hiszen az ő sorsa a tét, igyekszünk felelősségérzetét, önértékét erősíteni;
- ha a probléma olyan súlyos, hogy nem tudjuk megoldani, szakemberhez fordulunk, vagy irányítjuk a családot.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

Az első felmérés után megkezdjük a felzárkóztatást matematikából, ha szükséges helyesírásból, szövegértésből.

Időben és folyamatosan jelezzük a szülőknél, ha a tanuló teljesítménye nem megfelelő Igazi megoldást az hoz, ha a szülő, diák és a tanár együtt dönt a tennivalókról.

A tanulónak segítséget jelenthet - tapasztalataink szerint javulást is eredményez - a tanulás következetes otthoni és iskolai ellenőrzése, az egyéni felzárkóztató program, vagy szakember bevonása például dysgraphia, dyslexia és dyscalculia kezelésében.

Tanulási nehézségekkel küzdő tanulóink itt az iskolában is részt vehetnek a gimnázium fejlesztő pedagógusa által tartott, személyre szabott fejlesztési terv alapján tartott fejlesztő órákon.

Ha a szülő nem tud, vagy nem akar a folyamatban részt venni, szaktanáraink osztályfőnökeink átvállalják a feladatot, korrepetálják, ellenőrzik és fejlesztik a gyereket. A célunk, hogy a tanuló megbizonyosodjék képességeiről, megtalálja saját útját, tapasztalatunk szerint, így sokan képesek behozni a lemaradást, és képesek rövid idő alatt komoly teljesítmények elérésére.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A tantárgyfelosztásban megtervezett felzárkóztató, tehetséggondozó és versenyfelkészítő programjainkba a szociális nehézségekkel küzdő családok gyermekeit bevonjuk. Számukra egyéni foglalkozást is biztosítunk.

Szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon tájékoztatjuk szüleiket a szociális juttatásokról.

Az egészségvédő, prevenciós programokba tudatosan bekapcsoljuk ezeket a gyermekeket, hogy segítsünk a számukra megfelelő életmód-minta megtalálásában.

A tankönyvtámogatás elvei és mértéke is a hátrányok enyhítését kívánja csökkenteni.

Segítünk ösztöndíjak, pályázatok megkeresésével és az anyag megírásában.

Az osztálykirándulás, a táborok költségeinek csökkentésének forrásait megkeressük.

Az iskola mellett működő alapítvány is segíti a tehetséges, tanulni, alkotni vágyó fiatalokat, pl. tanfolyami, nyelvvizsga díjak stb. átvállalásával.

Gyermek- és ifjúságvédelem

Helyzetfeltárás

A gyerekek életkörülményeinek, háttérének vizsgálata mellett fontos szerepet kap a szülőknek az iskolával szemben támasztott igénye, érdeklődése és kapcsolata. Az így felvetett kérdések elemzése, az igények, vélemények, javaslatok értékelése az együttműködés feltétele.

Kérdőívek vagy interjúk segítségével meg kell ismerni a szülők, a diákok és pedagógusok véleményét az iskolai élet minden területéről, így például a rendezvényekről, az értekezletekről, a fogadóóráról.

A gyermekek megítélésekor figyelembe kell venni a családlátogatások tapasztalatait is. A tanuló személyiségállapota, viselkedése illetve viselkedésvárosa kizárólag közvetlen környezete, családja ismeretében érthető meg és javítható.

A tanulók gyermekvédelmi helyzetének évenkénti felméréséhez készített szempontok:

- a tanulók száma összesen,
- mobilitási ráta: eltávazások, új gyermekek érkezése (félév, év vége),
- hiányzások mértéke és oka (félév, év vége),
- a nagycsaládosok száma, aránya,
- hátrányos helyzetű gyerekek száma,
- hátrányos helyzetű tehetséges tanulók száma,
- túlkorosok, bukások aránya, oka,
- tanulási nehézséggel küzdők száma, a probléma oka,
- beilleszkedési-magatartási nehézséggel küszködők száma,
- veszélyeztetett tanulók száma,
- a gyermekjóléti szolgálatnál nyilvántartott, védelembe vett tanulók száma, oka,
- az örökbefogadott gyermekek száma,
- a nevelőszülőknél nevelkedő gyerekek száma,
- a nemzeti-etnikai kisebbséghez tartozók száma,
- a sajátos nevelési igényű tanulók.

A tanulók anyagi támogatásával kapcsolatos adatok rögzítése:

- a szociális, iskolán kívüli támogatásra (rendszeres, rendkívüli) szorulóknak,
- az iskolán belüli támogatások elosztásának adatai (tankönyvtámogatás, étkezési támogatás, stb.). A szociális ösztöndíj, illetve szociális támogatások megállapításának és felosztásának elveit az SZMSZ szabályozza.

(Az adatok egy része csak a szülők írásos hozzájárulásával használhatók, ezekről csak nem hivatalos munkafeljegyzések készíthetők.)

A gyermekvédelmi feladatokat megfogalmazása általánosságban

- a személyiség-, közösségfejlesztéssel – neveléssel kapcsolatos feladatok,
- az iskolai ártalmaktól való megóvásra való törekvés,
- a gyermeki tanulói jogok érvényesítése,
- a szülők szemléletformálása, megnyerése, sokoldalú bevonása, motiválása,
- együttműködés az általános gyermekvédelmi feladatok megvalósításában közreműködő intézményekkel.

Speciális gyermekvédelmi feladatok

- A tanulók eltérő gyermekvédelmi problémáinak tudatos, tervszerű kiszűrése, feltárása,
- az eltérő helyzetű és szükségletű gyermekek célzott, speciális kezelése, foglalkoztatása, fejlesztése,
- a gyermekvédelmi problémával küszködő tanulók szüleivel speciális pedagógiai bánásmód érvényesítése, megnyerésük külső pedagógiai segítő intézmények szolgáltatásainak igénybevételére,
- speciális szakemberek (orvos, védőnő, pszichológus, családgondozó, stb.) széleskörű bevonása,
- együttműködés külső segítő intézményekkel.

Tevékenység formák, módszerek, eljárások, eszközök, szolgáltatások

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok módszerei:

- Általános prevenciós programok beépítése tanórai és / vagy tanórán kívüli szervezeti formákba,
- mentálhigiénés-egészségnevelési környezeti nevelés program,
- káros szenvedélyek – előadások, beszélgetések, szituációs gyakorlatok,
- bűnmegelőzési programok,
- továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadások,
- szervezett szabadidős programok, tanórán kívüli tevékenységi formák.

A neveléssel kapcsolatos feladatok módszerei:

- a családi életre nevelés
  - minél több közös iskola-család program szervezése, a férfi-nő szerep megértése és vállalása, a felelősség felismertetése céljából,
  - a gyerekvállalás érzelmi és etikai többlete - beszélgetés, filmek irodalom,
- etikai nevelés - az élet minden területén a normák felismerése és elfogadtatása,
  - ennek keretein belül a felelősségvállalásra nevelés egyik legfontosabb eszköze a diákok bevonása az iskolai programok megszervezésébe és lebonyolításába,
- érzelmi nevelés - az érzelmek megismerése, elfogadása és kezelése gyermekvédelmi szempontból kiemelten hangsúlyosak.

A gyermeki, tanulói jogok érvényesítése:

- A helyi gyakorlat alapján, az életkori sajátságoknak megfelelően: szabályozza az SZMSZ, a Házirend és a Diákönkormányzat szabályzata.
- A tanulói véleménynyilvánítás, a rendszeres tájékoztatás kölcsönössége összhangban van a fent említett szabályzatokkal.

A szülők megnyerése, bevonása, családpedagógiai szemléletformálása

- tájékoztatás szülői értekezleten
- ismeretterjesztés évfolyam szintű, vagy választmányi gyűlésen
- pedagógiai, nevelési tanácsadás egyénileg
- segítségnyújtás
- pozitív érzelmi hatások, iskolai közösségi pozitív élmények

A speciális gyermekvédelem lehetőségei, tevékenységformái, eljárásai, szolgáltatásai

Hátrányos helyzetű lehet a gyermek anyagi ok, művelődési hátrány vagy egészségügyi okok miatt. A hátrányos helyzet még nem veszélyezteti a gyermek fejlődését, de a hátrányok enyhítése a prevenció érdekében fontos.

- A hátrányos helyzet, a veszélyeztetettség kiszűrése a fentebb említett módon, az osztályfőnökök segítségével,
- információgyűjtés, családlátogatás, mely a gyermekvédelmi felelősnek munkaköri felelőssége veszélyeztetettség esetén.

A gyermekvédelmi problémák, esetek kezelésének iskolai lehetőségei

Alapszabály az elfogadó nevelői attitűd, pedagógiai optimizmus.

Módszerek:

- tanácsadás,
- a kommunikáció megteremtése,
- empátia,
- a konstruktív megoldást keresése,
- pozitív és konfrontáló én-üzenet tisztázása,
- kooperáció.

A szociális és művelődési hátrányok enyhítése, a hátrányos helyzetűek tehetséggondozása

- meg kell keresni a támogatások, illetve ösztöndíjak lehetőségeit,
- lehetőséget kell biztosítani a felzárkóztató foglalkozásokon való részvételre,
- biztosítani kell a szakköröket, az egyéni felkészítést.

A beilleszkedési, magatartási nehézséggel összefüggő tevékenységek, módszerek

- egyéni foglalkozás keretében kell segítséget nyújtani a felzárkóztatáshoz,
- 1-3 tanuló részére is tartható szervezett foglalkozás, ha ők hátrányos helyzetűek.

A gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatellátás személyi szerkezete

A gyermekvédelmi felelős kiemelt feladata, saját tapasztalatok alapján végzett rendszeres korrekció, kapcsolattartás a gyermekvédelmi szervekkel, FPI-vel, szaktanácsadókkal, az új

információk kezelése, szükség esetén kommunikáció szervezése, biztosítása az érintett felek között.

A gyermekvédelmi team tagjai:

- az igazgató,
- a gyermekvédelmi felelős,
- az osztályfőnök,
esetenként bevonjuk:
- az osztályfőnök helyetttest,
- a gyerek által ajánlott tanárt,
- a DÖK segítő tanárt,
- a szabadidő szervezőt,
- az iskolapszichológust.

Feladatuk egyrésről az esetek megbeszélése. Az osztályfőnökök beszámolási kötelezettséggel tartoznak a gyermekvédelmi felelősnek és az igazgatónak. A gyermekvédelmi felelős az információátadás, -kezelés jogi és etikai követelményeinél alkalmazza a „célhoz kötöttség elvét”.

Másrésről döntés a tennivalókról, a döntés és a tevékenység hatásának ellenőrzése. Szükség esetén újabb konzultáció és korrekció.

Tevékenységük feltétele az együttműködés. Cél a folyamatszabályozás az egyén és a közösség szempontjainak összehangolása, az egyén védelme mellett többiek védelme is.

Egészségnevelési program

Mi az egészségfejlesztés?

Az egészség megőrzése, javítása, mindig az adott helyzetből indul ki, cselekvésre ösztönöz és arra törekszik, hogy a személyes és a társadalmi felelősséget egyeztesse.

Jogszabályi háttér:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2012. évi CXC. törvény
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Kormány Rendelet
- a 96/2000. (XII. 11.). országgyűlési határozattal kiadott „Nemzeti stratégia a kábítószer-fogyasztás visszaszorítására”
- A 1036/2003. (IV. 12.) Kormányhatározat a 96/2000. Országgyűlés. határozat rövid és középtávú céljainak végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról
- a 46/2003. sz. (IV. 16.) Országgyűlési határozat, az Egészség Évtizedének Johan Béla Nemzeti Programjáról
- a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény, 38. § (1) és (2) bekezdés

- az iskola egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX.3.) NM rendelet 2. és 3. sz. melléklete
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI tv.

Célok és feladatok:

Iskolánk egészségfejlesztésének elsődleges feladata a gyermekek személyiségének fejlesztése, önértékelésének erősítése, önbizalmának támogatása, egészség centrikus gondolkodásmódjának kialakítása.

Ez leginkább személyes kapcsolatokon, hatékony információátadáson (interakció, tanultak azonnali alkalmazása), pozitív megerősítésen keresztül történik. Így azután hangsúlyt fektethetünk a prevencióra, vagyis nem elsősorban a már kialakult rossz, káros szokást, életmódot szeretnénk megváltoztatni, hanem annak kialakulását megakadályozni.

Segíteni akarjuk a gyerekeket abban, hogy stabil értékrenden állva képesek legyenek jó döntéseket hozni (akár konfrontálódva a kortársaikkal) és felelősen viselkedni magukkal szemben és egymás iránt.

Ismeretátadás:

- Tanórai foglalkozások keretében
- Tanórán kívüli foglalkozások keretében
- ajánlott és kötelező témák

Ismeretanyag:

- a táplálkozás
- szenvedély betegségek
- családi és társas- és kortárskapcsolatok
- életmód, sport
- személyes higiénia
- szexuális fejlődés
- pályaválasztás
- önismeret

Tevékenység formák:

- a mindennapi testmozgás lehetőségének biztosítása
- osztályfőnöki órán illetve az aktuális témához kapcsolható tanórán feldolgozott ismeretek
- az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: szakkörök, gyalogkerékpártúrák, terepgyakorlat, vetélkedők
- az iskolai egészségügyi szolgálat segítségének igénybevétele

Napi szinten megjelenő feladatok:

- testtartás: a helyes testtartásra figyelmeztetni a diákokat (tanórán, szünetekben)
- látás: a tábla megvilágítása, a terem világítás
- mozgás: testnevelési óra, szabad levegőn, szünetekben
- táplálkozás: büfé: kínálat bővítés zöldségekkel, gyümölcsökkel, iskolai étkeztetés

A mindennapi testnevelés

A 2012/2013. tanévben, a 9. évfolyamos tanulóknak a heti 3 testnevelés óra mellett kötelező heti 2 órában sportköri foglalkozáson részt venni. A sportköri foglalkozás sportegyesületben való sportolással váltható ki. (Ezt havonta kell igazolni.)

A 2013/2014. tanévtől azoknak a tanulóknak, akik 2012/2013. tanévben vagy azt követően kezdték a 9. évfolyamot, a órarendbe építetten heti 5 testnevelés órája van.

Kifutó rendszerben a heti 2-3 testnevelés óra mellett minden gyermek számára a délutáni sportfoglalkozások biztosítják.

Sportkör keretében kézi, kosár, röplabda és atlétika edzéseket tartanak a testnevelő kollégák, ezzel párhuzamosan ősszel és tavasszal lehetőség van a kinti pályákon futballozni és röplabdázni. Triatlon és lövész sportkör is működik az iskolában. A tornatermeket is elsősorban olyan sportfoglalkozásra adjuk bérbe, amelyekhez a mi gyerekeink is tudnak csatlakozni. A kínálathoz küzdősport, kajak-kenu teremedzés, tánc foglalkozások tartoznak. A nevelőtestület tagjai közül is sokan sportolnak, ezzel is igyekeznek példát mutatni a diákságnak. Az iskolai programok közül a sport megszerettetését szolgálják a maratoni röplabda mérkőzések, a diáknapi sport események, és a házi bajnokságok.

A délutáni sportfoglalkozásokon minden diáknak joga van részt venni, függetlenül attól, hogy hetente hány testnevelés órája van.

Feltételek, eszközök a megvalósításhoz:

- a tanári kar aktív közreműködése, részvétele,
- szülők közreműködése, részvétele,
- testnevelők aktív részvétele, és a tanári kar segítése szakmai szempontból,
- információk:
  - iskolarádióon keresztül
  - szóró anyagok, plakátok
  - osztályok tájékoztatása osztályfőnökök által
  - DÖK bevonása
  - ZöldDÖK bevonása
- terem biztosítása előadásokhoz,
- pálya biztosítása sport tevékenységekhez,
- külső előadók esetében a tiszteletdíj biztosítása,
- megfelelő szemléltető eszközök, egészségvédő programok (pl. diáknapi, egészséges ételek bemutatója, stb.) szervezéséhez szükséges anyagi források biztosítása,
- kiállítások, kirándulások költségei.

Az ellenőrzés módja:

- a tantestület, szülők, tanulók véleménye, értékelése

Felelős:

- a gyermekvédelmi felelős
- az osztályfőnöki munkaközösség-vezető,
- az igazgató helyettesek,

- az igazgató.

Egészségfejlesztési program évfolyam szerinti bontásban

7. évfolyam

1. Káros szenvedélyek: Alkohol, dohányzás
2. Káros szenvedélyek: Drog
3. Mondj nemet! Szituációs gyakorlatok
4. Egészség = érték I. (Mit tehetek érte?)
5. Táplálkozás
6. Mozgás, sport
7. „Chichoca fája”- Film a szexuális zaklatásról
8. A kamaszkor testi- lelki változásai
9. Tanulástechnika
10. Illemtan

Ajánlott témák:

- Egészséges ember
- Beteg ember

8. évfolyam:

1. Kapcsolataink változása a serdülőkorban
2. Testbeszéd I.
3. Testbeszéd II.
4. Tanulástechnika
5. Reformtáplálkozás- gyakorlati óra
6. Sport, mozgás
7. Illemtan
8. Mondj nemet! – szituációs gyakorlatok
9. Kudarccs és kezelése I.
10. Párkapcsolat, szerelem

Ajánlott téma:

- Korunk népbetegségei

9. évfolyam:

1. Tolerancia és elfogadás (hasonlóság, különbség, egymás elfogadása)
2. Önértékelés, én-kép
3. Személyiség típusok
4. Egészség = érték II. (Hogyan óvjuk, fejlesszük?)
5. Kudarccs és kezelése II.
6. Konfliktuskezelés- kommunikációs gyakorlatok
7. Párkapcsolat, szerelem
8. Önállóság- függetlenség- felnőtté válás
9. AIDS, DROG, dohányzás
10. Illemtan

Ajánlott témák:

- Elsősegély alapok I.
- Agresszió és a média
- Testbeszéd

- Tanulástechnika

10.évfolyam:

1. Önértékelés, én-kép
2. AIDS, DROG...
3. Párkapcsolat, szerelem
4. Szexuális felvilágosítás
5. Családi életre nevelés I., II., III.
6. Családtervezés, fogamzásgátlás
7. Kudarc és kezelése III.
8. Indulatok, harag kezelése
9. Táplálkozási zavarok

Ajánlott témák:

- Művészetek, önkifejezés (műalkotások elemzése tantárgy tanára)
- Mozgás. sport
- Pályaorientáció
- Elsősegély alapok II.
- Nőgyógyászati vizsgálat

11. évfolyam:

1. Hererák- megelőzhető
2. Emlőrák- megelőzhető
3. Korunk betegségei
4. Kommunikációs gyakorlatok- „visszajelzések”
5. Konfliktuskezelés
6. AIDS- nemi betegségek
7. DROG
8. Fogamzásgátlás
9. Illemtan
10. Hozz jó döntéseket! Hogyan? Döntés alapja- előkészítése

Ajánlott témák:

- Lelki egészség
- Mozgás, sport
- Elsősegély alapok III.
- Stressz kezelés
- Pályaorientáció, pályaválasztás

12. évfolyam:

1. Korunk betegségei
2. Pszichés zavarok- lelki egészség
3. Életünk célja; célok- tervezés- megvalósítás
4. Vállalj felelősséget! - Abortusz film
5. Vállalj felelősséget! – Nemi betegségek
6. Elkötelezett párkapcsolatok
7. Életvezetés- életmód- időbeosztás-tervezés
8. Felkészítés a családi életre
9. Stressz, „vizsgadrukk”
10. Illemtan

Ajánlott témák:

- Pályaválasztás
- Elsősegély alapok IV.
- Sport, mozgás

Elsősegély-nyújtási ismeretek oktatása

Az iskolai elsősegély ismereti oktatás célja, hogy a tanulók a baj jellegének, a bajbajutott tüneteinek felismerésével, a pontos segélyhívással életkoruknak és tudásuknak megfelelően képesek legyenek segíteni embertársaikon.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és a védőnő által tartott csoportfoglalkozásokon valósul meg.

A tanulóknak meg kell ismerniük a veszélyhelyzetek, balesetek, sérülések elkerülésének módjait, illetve elemi elsősegély-nyújtási ismereteket kell szerezniük a leggyakoribb balesetek ellátására vonatkozóan.

Cél, hogy a 8., illetve a 9. osztály végére képesek legyenek a tanulók a laikusok által elsajátítható elsősegélynyújtásra és újraélesztésre.

Tudatosítani kell: A felelősségérzet és a megfelelő tudás életet menthet!

Fejlesztési területek:

- balesetek elkerülése otthon, iskolában és közúton /tűz, elektromos áram, mérgek, füst, gázok, közlekedés, stb./
- teendők hirtelen megbetegedés, rosszullét, mérgezés esetén
- saját biztonság
- „Azonnali intézkedés” – hogyan viselkedjen veszélyhelyzetben.
- nyugodtság, segélykérés felnőttől

- „A segítség életet menthet!” - hogyan segíts másoknak
- Az elsősegélynyújtás célja, alapvető szabályok
- Biztonság a baleset helyszínén
- A sérült állapotának felmérése, betegvizsgálat, mentőhívás
- Elsősegélynyújtás - ellátás menete /eszmélet-, légzés vizsgálat, újraélesztés/

- leggyakoribb sérülések és ellátásuk
- alapvető teendők égés, vérzés, fulladás, eszméletlenség, vízbefulladás, elektromos áram okozta balesetek esetén

- Gyakorlás – szituációk, kötözések

Felhasznált irodalom:

Hornyák István: Elsősegélynyújtás mindenkinek

Környezeti nevelési program

A Környezeti nevelési program egésze, terjedelmére való tekintettel, külön mellékletben található.

Az iskolai munka során szükség van egy új oktatási, nevelési szemlélet kialakítására.

Cél, hogy az oktatás meghatározó eleme legyen a fenntartható fejlődéssel összhangban lévő környezeti és etikai tudatosság kialakítása. Minden korosztályt képessé kell tenni arra, hogy felelősséget vállaljon egy nemcsak ökológiailag, hanem szociálisan, gazdaságilag és politikailag fenntartható jövő kialakításáért. E jövőkép valóra váltása érdekében iskolánknak olyan tanulási élményt kell nyújtania a diákjainknak, mely lehetővé teszi számukra a következő készségek, attitűd és tudás elsajátítását.

Készségek:

- kritikus, kreatív gondolkodás,
- szóbeli, írásbeli és vizuális kommunikáció,
- társas képességek és együttműködés,
- konfliktuskezelés,
- döntéshozatal, problémamegoldás és tervezés,
- megfelelő média és információs-kommunikációs technológiák használata,
- állampolgári részvétel és cselekvés.

Attitűd és értékek:

- a Földnek, és az élet sokszínűségének tisztelete,
- megértő, együtt érző és szerető figyelem az élők –mind emberek, mind más élőlények alkotta közösségek iránt,
- állampolgári részvételen alapuló demokratikus társadalom építése,
- a Föld gazdagságának és szépségének megőrzése a jelenlegi és eljövendő generációk számára,
- társadalmi környezet iránti erkölcsi felelősség kialakítása, az aktív környezetvédelem gyakorlása: egyrészt a szándékos rongálás és a károkozás megelőzése céljából, másrészt a kerülethez való kötődés erősítése, hagyományainak megismertetése, kulturális életébe történő bekapcsolódás igényének kialakítása.

Tudás:

A következő fogalmak megértése és alkalmazásukra való képesség:

- a fenntartható fejlődés,
- a kölcsönös függőség,
- alapvető emberi szükségletek,
- emberi jogok,
- demokrácia,
- a helyi és globális szintek közötti összefüggések,
- a biológiai sokféleség,
- a fajok közötti méltányosság,
- ökológiai lábnyom,
- az elővigyázatosság elve.

Eszközök, eljárások:

A teljes folyamat a mellékletben olvasható.

- A diákok feladata az osztályterem tisztaságának megőrzése,
- a teremdekoráció közös munka, melynek célja az adott témának megfelelő kutató és feldolgozó munka, a kreativitás és az esztétikai érzék fejlesztése, valamint az osztályhoz való kötődés megerősítése,
- törekszünk az iskola környékének tisztasága megőrzésére, ha kell takarítatunk és takarítunk,
- a környezetvédelemben aktívan bekapcsolódunk (örökbe fogadott állat, patak, szelektív szeméthyűjtés, faültetés),
- igyekszünk fejleszteni a kerületi környezetvédő csoporttal, a Környezeti Nevelési egyesülettel a kapcsolatot,
- bekapcsolódunk a környezeti nevelési programokba,
- kerületi sétán megismertetjük az természeti és építette értékeket (emlékhelyeket, műemlékeket).

Az oktatásnak a fenntartható fejlődés szolgálatába állításához jelentős szemléletbeli változásra lesz szükség.

Interdiszciplinaritás:

A mai világunk komplex problémáira a megoldást a különböző tudományágak átfedő területein lehet keresni. Ezért a reál és humán tárgyak között egyre intenzívebb együttműködésre lesz szükség.

Tanulóközpontú tanulás:

A kíváncsiságra, a tapasztalatokra, a felfedezésre épített oktatás, a feladat megoldáson szerepjátékokon, közösségi problémamegoldáson alapuló tanulás.
A valódi tanulási folyamatban az „egész ember” – test, elme, lélek- egyaránt részt vesz.

A jövőre irányuló oktatás

Problémák elemzésének, megoldásának tanulása, annak a felismerése, hogy a jövő a ma emberi lépéseinek az eredménye, mely döntéseink nyomán alakul.

A célok megvalósításának forgatókönyve a tanítás-tanulás minden színterén a környezeti nevelési pedagógiai programban található.

A fogyasztóvédelemmel összefüggő iskolai feladatok

„A fogyasztóvédelmi oktatás célja a fogyasztói kultúra fejlesztése és a tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknban.” (NAT)

A jogi háttér megismerése és megismertetése

- az alapvető szükségleteik kielégítéséhez való jog
- a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozás joga
- a különböző termékek és szolgáltatások közötti választás joga
- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretének joga
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez való jog
- a kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszólás joga

- a tájékozott és tudatos fogyasztóvá váláshoz szükséges ismeretek és tudás elsajátításának joga.

A fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása

Szociális és társadalmi, állampolgári és cselekvési kompetenciák kialakítása és fejlesztése.

- **Ismeretek elsajátítása mellett készségek, hozzáállás, értékrend formálása**
- A piac, a marketing és a reklám természetének és szerepének megismerése.
- A jellemző fogyasztói magatartás kiválasztása.
- Áruismeret, döntés, kockázatvállalás.
- A minőség, a biztonság, és a takarékoság szerepének tisztázása és elfogadtatása.
- A kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése.
- A természeti értékek védelme.

A fogyasztóvédelmi ismeretek elsajátítása mind az egészséges életmódra, mind a környezetvédelmi nevelés teendőivel összefüggenek. Hiszen a tudatos, kritikus fogyasztói magatartás az ökológiai fogyasztóvédelem, a környezettudatos fogyasztás, a fenntartható fogyasztás, és a preventív, vagyis a megelőző fogyasztóvédelem a környezettudatos magatartással együtt alakul ki. Az iskolai gyakorlatban az osztályfőnöki órákon a biológia, kémia, rajz és műalkotás elemzés, a média ismeretek, illetve a nyelvek oktatásának folyamatában ezeket a komplex ismereteket is közvetítjük, tudatosítjuk és gyakoroltatjuk.

- Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tudnivalók.
- Matematika – banki, biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások,
- Fizika – mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz, mérőórák);
- Földrajz: eltérő fogyasztási struktúrák és szokások;
- Magyar: reklámszöveg, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái
- Biológia – génmódosított élelmiszerek (GMO) amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozási divatok, egészséges táplálkozás
- Kémia – élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, házi vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk
- Informatika – elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem) internetes fogyasztói veszélyforrás
- Történelem – EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története
- Médiaismeret: a reklám képi nyelve és hatásai
- Tantárgyközi projektek (pl. Hogyan készül a reklám? A zsebpénz)
- Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)
- Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása)
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal állami és civil szervezetekkel, cégekkel)
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola mint fogyasztó, és mint piac)

A készségfejlesztéshez a kritikus egyéni és csoportos döntéshozáshoz és problémamegoldáshoz az alábbi módszereket lehet hasznosítani.

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- Riportkészítés az eladókkal

- Médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika
- Egyéni és csoportos döntéshozatal
- Helyi, országos- és EU-s szabályozások tanulmányozása
- Adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információrögzítés csoportmunkában
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
- Szimulációs játék, esettanulmány
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartás elsajátítása, fogyasztói kosár készítése)
- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés)

A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozik:

- belső vizsgákra,
- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- akinek az intézménnyel tanulói jogviszonya van, (belső vizsga esetén)
- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő,
- akik vendégtanulóként tanulnak a gimnáziumban.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Belső vizsgák

Általános érvek a belső vizsgarendszer mellett:

- tanulók/tanárok mérése - egységes követelményrendszer
- tanulók fokozatos terhelése
- vizsgaszituáció gyakorlása
- kisérettségénél az addig tanultak rendszerezése, tételek kidolgozása, ha az év végi jegyet le is rontaná, azt még nem viszik a gyerekek tovább, kivétel: természettudományok, ott viszont választhat + kellene az év végi eredmények a továbbtanuláshoz

- két lépcsőben való felkészülés az érettségire – jobb vizsgaeredményeket hozhat, vizsgarutint adhat, azért fontos, mert az érettségi eredménye adja a felvételi pontokat

A belső vizsgarendszert lépcsőzetesen vezetjük be a 2012/13-as tanévtől.

- 7. (hat évfolyamos), valamint 9. (négy évfolyamos) évfolyamon a bejövő osztályoknak a csoportos vizsga kerül bevezetésre
- **9/Ny (nyek)** – év végén nyelvi vizsga (B1)
- (nyek) – év végén nyelvi vizsga(B1/B2)
- **8. (hat évfolyamos)**– nyelvi vizsga (A2)
- **(összes)**– kisérettségi próbavizsga
- **9. (hat évfolyamos)** házi dolgozat

Belső vizsgák rendszere

	6 évfolyamos gimnázium	4 évfolyamos gimnázium		NYEK gimnázium
7. évfolyam	Csoportos vizsga Egy kedvenc téma kidolgozása egy tantárgyból (1)			
8. évfolyam	Angol ill. német írásbeli és szóbeli vizsga (2)			
			9.	Angol ill. német írásbeli és szóbeli vizsga (3)
9. évfolyam	Házi dolgozat (4)	Csoportos vizsga Egy kedvenc téma kidolgozása egy tantárgyból (1)	10.	Házi dolgozat (4) Angol ill. német írásbeli és szóbeli vizsga (9)
10. évfolyam	Kisérettségi matematika, magyar, történelem, egy természettudományos tantárgyból (5)	Kisérettségi matematika, magyar, történelem, egy természettudományos tantárgyból (5)	11.	Kisérettségi matematika, magyar, történelem, egy természettudományos tantárgyból (5) B2 szintű nyelvvizsga (60%)
11. évfolyam	- 1. idegen nyelvből vizsga (6) - 2. idegen nyelvből vizsga (7)	- 1. idegen nyelvből vizsga (6) - 2. idegen nyelvből vizsga (7)	12.	- 1. idegen nyelvből vizsga (6) - 2. idegen nyelvből vizsga (7)

				B2 szintű nyelvvizsga
12. évfolyam	Történelem és matematika próba érettségi (8)	Történelem és matematika próba érettségi (8)	13.	Történelem és matematika próba érettségi (8) B2 szintű nyelvvizsga vagy annak megfelelő emelt szintű érettségi a 2. idegen nyelvből (50%)

(1)

- egy szaktanár legfeljebb 4, egyenként **háromfős csoportot** készíthet fel témavezetőként
- minden tanár köteles legalább **két konzultációt** tartani a hozzá jelentkezett csoportok számára
- a felkészítő tanárhoz való jelentkezés **határideje november**, ekkor rögzíteni kell:
  - a csoporttagok nevét
  - a témavezető tanár személyét
  - a választott témát
- a jelentkezéseket az osztályfőnök gyűjti össze
- a csoportok választott témájukat egy nyilvános prezentáció keretében mutatják be a tavaszi szünet után egy órarenden kívüli délutáni időpontban az osztályuk, az osztályban tanító, illetve érdeklődő pedagógusok előtt
- a prezentációra kapott osztályzat vizsgajegy értékű

(2)

- a tanult (1.) nyelvből írásbeli és szóbeli vizsga standardizált alapfokú (A2) szinten
- az írásbeli vizsgákra egységesen az adott nyelv írásbeli érettségi napján kerül sor
- a szóbeli vizsgák minden osztály számára egyénileg szerveződnek (munkaközösségek szervezik meg)
- a kapott osztályzat vizsgajegy értékű

(3)

- írásbeli és szóbeli nyelvi vizsga a haladó csoportokban standardizált középfeladók (B1) szinten, a kezdő csoportokban standardizált alapfokú (A2) szinten
- az írásbeli vizsgákra egységesen az adott nyelv írásbeli érettségi napján kerülne sor
- a szóbeli vizsgák minden osztály számára egyénileg szerveződnek (munkaközösségek szervezik meg)
- a kapott osztályzat vizsgajegy értékű

(4)

- **minimum 5, maximum 10 oldalas** (vagy **3000** szavas) dolgozat írása a tanár által előre megadott témákból választva
- minden tanárnak kötelező választható témákat megadni
- a szaktanár egyéni mérlegelés alapján a diák által javasolt téma kidolgozását is engedélyezheti

- a témák kiválasztása, illetve jóváhagyása szeptemberben, a dolgozatok beadása és értékelése februárban történik
- a formai követelményeket informatika órán sajátítják el a tanulók (margó, sorköz, betűtípus, betűméret stb.)
- minden tanár köteles legalább két konzultációt tartani a hozzá jelentkező diákok számára
- a kapott osztályzat vizsgajegy értékű

(5)

- minden oktatási formában egységesen:
  - írásbeli és szóbeli készségei a tanév végén, májusban ill. júniusban az alábbi tárgyakból:
    - magyar nyelv és irodalom
    - matematika
    - történelem
    - egy szabadon választott természettudományos tantárgy:
biológia, földrajz, fizika vagy kémia
- a magyar, történelem, matematika írásbeli vizsgákra egységesen az adott tantárgy írásbeli érettségi napján kerül sor
- a szóbeli vizsgák minden osztály számára egyénileg szerveződnek (munkaközösségek szervezik meg) az utolsó tanítási héten
- a kapott osztályzatok minden tantárgyból vizsgajegy értékűek

(6)

- a tanult 1. idegen nyelvből írásbeli és szóbeli vizsga standardizált középfokú (B1/B2) szinten, a NYEK-es osztályokban középfokú (B2) szinten
- az írásbeli és szóbeli vizsgákra egységesen a tavaszi érettségi időszakot megelőző osztályozó vizsgák időpontjában kerül sor
- Azok a diákok, akik előrehozott érettségire jelentkeznek, mentesülnek a vizsga alól, mert ők ugyanebben az időpontban osztályozó vizsgát tesznek.
- a kapott osztályzat vizsgajegy értékű
- a NYEK-es osztályokban a középszintű érettségi vizsga letétele ajánlott, a tanulók 60%-nak középfokú nyelvvizsgát kell tenni, vagy emelt szintű érettségi vizsgán azt megszerezni

(7)

- a tanult 2. idegen nyelvből téli szünet előtt írásbeli, szünet utáni 1-2. napon szóbeli vizsga (B1-B2)
- a kapott osztályzat vizsgajegy értékű

(8)

- februárban történelemből írásbeli és szóbeli próba érettségi a 12. évfolyamon
- a második félévben matematika próba érettségi
- a kapott osztályzatok vizsgajegy értékűek

(9)

- írásbeli és szóbeli nyelvi vizsga a haladó csoportokban standardizált középfokú (B1/B2) szinten, a kezdő csoportokban standardizált alacsony szintű (B1) szinten
- az írásbeli vizsgákra egységesen az adott nyelv írásbeli érettségi napján kerül sor
- a szóbeli vizsgák minden osztály számára egyénileg szerveződnek (munkaközösségek szervezik meg)

- a kapott osztályzat vizsgajegy értékű

Az osztályozó, különbözeti és javítóvizsga

A vizsga letételének szabályai

- a vizsgára írásban kell jelentkezni az intézmény éves munkarendjében meghatározott időpontig,
- évente háromszor: augusztusban, januárban és áprilisban lehet vizsgázni,
- ettől eltérő időpontban - kivételes esetben - igazgatói engedéllyel lehet.
- ha a tanuló neki felróható okból nem jelenik meg a vizsgán, elégtelen osztályzatot kap,
- ha fel nem róható okból nem jelenik meg, a következő vizsgaidőszakban pótló vizsgát tehet.

A vizsga részei

- írásbeli (minimum 45, maximum 90 perc) és
- szóbeli (háromtagú bizottság előtt).

Követelmények

- a helyi tantervben az adott tantárgyra az adott évfolyamon előírt továbbhaladás feltételei (követelmények, fejlesztési területek)
- egyszerre legfeljebb egy tanév anyagából lehet vizsgázni (több év anyagát összevonni nem lehet); ettől eltérni csak indokolt esetben – igazgatói engedéllyel – lehet.

Értékelés

- osztályozó vizsga eredménye a tanév tantárgyi követelményeinek elsajátítási szintjét jelzi.
- a különbözeti vizsga az előbbiektől eltérő, speciális értékelési forma. A különbözeti vizsgán kapott osztályzat azt jelzi, hogy a tanuló a befogadó csoport (osztály) tudásszint-skáláján milyen helyet foglal el (pl.: iskola vagy tagozatváltó, idegen nyelvi csoportba illeszkedő tanuló esetén).

Az iskola hagyományos rendezvényei, programjai

- Új diákjaink köszöntése a tanévnyitó ünnepség keretében
- Gólyaprogramok:
  - Klubok, kirándulások
  - Gólyaavató és vetélkedő, gólyanap
  - Kolumbán Virgil - az iskola első igazgatója - sírjának megkoszorúzása
- Megemlékezések az iskolarádióban ünnepek, emléknapok, alkalmából
- Iskolarádió működtetése (hetente egy hivatalos adás osztályfőnöki órán; illetve a szünetekben)

- Megemlékezés az 1956-os forradalomról – iskolai vagy osztályünnepség keretében
- Megemlékezés az 1848-as forradalomról – iskolai vagy osztályünnepség keretében
- Népmese Napja – szeptember 30.
- Az állatok világnapja – október 5.
- Magyar Kultúra Napja – január 22.
- Vizes élőhelyek világnapja – február 2.
- A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja – február 25.
- A víz világnapja – március 22.
- A holokauszt áldozatainak emléknapja – április 16.
- A föld napja – április 22.
- A madarak és fák napja – május 10.
- A biodiverzitás napja – május 22.
- A nemzeti összetartozás napja – június 4.
- Környezetvédelmi világnap – június 5.
- Mikulás klubestek
- Zöld mikulás
- Karácsonyi könyvárverés
- Jótékonyági karácsonyi gyűjtés szervezése
- Dolgozók gyermekeinek mikulása
- Volt tanáraink meghívása karácsony előtt – diákműsor
- A Premontrei Öregdiákok Egyesületének havi összejövetelei
- Szalagavató bál
- Alapítványi bál
- Farsang
- Az Öregdiákokkal közös Norbert napi mise, a kórus közreműködésével – június 6.
- Ballagás
- Nyelvi bemutatók (nyelvi előkészítősek év végi bemutatói; spanyolosok bemutatója)
- Diákszínházi előadások
- Iskolai zenekar koncertjeinek szervezése
- Diáknapi
- Diákszínpad
- Kertrendezés (évente kétszer, tavasszal és ősszel)
- Nyílt napok felvételizőknek
- Szakmai nap (külső előadók meghívása diákokat érintő témákban)
- Tanulmányi versenyeken való részvétel, versenyek szervezése
- Ki tud többet Magyarországról? – az egész iskola számára kiírt komplex vetélkedő, amelynek központi témája mindig az adott tanévre jellemző
- Földrajzi terepgyakorlat a 9. évfolyam számára, a szervezésben a 10. évfolyam segít
- „Egy kiállítás képei” – az esztendő legjobb rajzaiból
- Osztálykirándulások
- Erdei iskola a 7. és a 8. évfolyamon
- „Ki tud többet Magyarországról” verseny szervezése, nyertes csapatok jutalomkirándulása
- Táborok, melyeket, ha lehetőség és igény van rá, megszervezünk:
  - gólyatábor
  - DÖK tábor,
  - Zöldök tábor

- egészséges életmód tábor
- bicikli túra (turtya)
- sí tábor
- Testvériskolák fogadása
- Külföldi tanulmányutak
- Határon túli kirándulások lehetősége (Kárpát-medencei túrák)
- Teremdekorációs verseny
- Kézműves foglalkozások
- Aktuális témájú, akár országos kiállítások szervezésének lehetősége
- Sportrendezvények:
  - streetball (szeptember)
  - Futafok (október)
  - röplabda (télen)
  - asztalitenisz (március)
  - labdarúgás (április)
- Év végi jutalmazás diákoknak, szülőknek
- Tantestületi továbbképzések
- Tantestületi kirándulás

Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A diákság joga, hogy érdekei képviselőre, iskolai szintű szabadidős programjainak lebonyolítására diákönkormányzatot hozzon létre, amely osztályonként két főből áll.

Az iskolában a tanulók által demokratikusan megválasztott, a nevelőtestület által jóváhagyott saját működési szabályzat alapján dolgozó diákönkormányzat működik. A Diákönkormányzat Működési Szabályzata szabályozza a diákok választhatóságának feltételeit, a választás rendjét, a diákképviselők feladat- és jogkörét, a szervezett véleménynyilvánítás kezdeményezésének jogát.

Az iskola Diákönkormányzata véleményezési jogkörrel rendelkezik minden, a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdésben. Az iskolavezetés ezt a nagyobb közösséget egy évfolyam létszámában határozza meg. Az írásbeli felvetésekre, kérdésekre a nevelőtestület, illetve az iskolavezetés 30 napon belül köteles válaszolni.

Minden diáknak joga van esetleges jogi sérelmeit, egyéb problémáját jelezni, észrevételeit, véleményét, javaslatait – szóban vagy írásban – az alábbi fórumokon kifejezni:

- személyesen vagy az osztálya diákbizottságának képviselőjén keresztül a kéthetente megrendezendő diákgyűlésen,
- az évi egy diákközgyűlésen,
- az iskolavezetéshez – a diákönkormányzat vezetőin, illetve az iskola igazgatóján keresztül – eljuttatott levélben.

A fentiek mellett minden diáknak joga van ahhoz, hogy szóban és írásban kérdést intézzen a szaktanáraihoz, az osztályfőnökéhez, az iskola vezetőihez, és arra sürgős esetben 8 napon belül, de legkésőbb a megkereséstől számított 30 napon belül érdemi választ kapjon.

Együttműködés a szülő, a tanuló és a pedagógus között

Iskolai szintű formák

- heti egyszer órarend szerint délelőtti fogadó óra,
- kétszer egy tanévben esti fogadóóra,
- családi fogadóóra,
- problémák esetén megbeszélés az igazgatói irodában, ahol a szülők, a diák, az osztályfőnök, és a gyermekvédelmi felelős, esetenként a diákönkormányzat patronálója, az osztályfőnök-helyettes vagy a tanuló által választott tanár is jelen van.
- A szülői munkaközösségi választmányi értekezlet, a második félév elején, amelyen az igazgató beszámol az előző évről, az első félévről. A szülők közvetítik a közösségek kéréseit, kérdéseit, problémáit.
- A hagyományos ünnepekre mindig meghívást kapnak a szülők. Az gólyaavatóra a belépő évfolyamok, a nyelvi bemutatókra a nyelvi előkészítősek, ballagásra és szalagavatóra pedig a végzősek szülei. A tizedikes és tizenegyedikes szülők köréből, ha szükséges, ügyeletet szervezünk a két bál lebonyolításához. Ezeken az estéken fontos szerepet kap a szülők és az iskola együttműködése.
- A Norbert napi, Premontrei misével egybekötött koncertre minden szülőt szeretettel várunk.
- Az iskola érdekében végzett közös munka (kertrendezés évente kétszer, ősszel és tavasszal)
- A szülők és a tanárok számára szervezett jótékonysági bál (alapítványi bál)
- Többször szerveztünk évfolyamszintű közös kirándulást, a belépő és az őket patronáló évfolyamok diákjai, szülei és tanáraik számára. A forma változhat – gyalogtúra, hajókirándulás, bográcsozás stb. Az esemény célja az ismerkedés, az iskola hagyományaival és egymással.

Az osztályok és a szülői közösség kapcsolata

- Közös kirándulás, színházlátogatás, klubdélután,
- osztályfőnöki órákon pályaismertetések, melyeket a szülők tartanak, illetve munkahely látogatások, melyeket a szülők szerveznek,
- a belépő osztályok számára 0. szülői értekezlet júniusban,
- minden osztály számára két szülői értekezlet a tanév során,
- szükség esetén, soron kívüli szülői értekezletet is összehívunk, kirándulások, utak, iskolai események szervezése előtt,
- bevált gyakorlat, hogy ha egy osztály tanulmányi eredménye, viselkedése, hangulata romlik, akkor a szülők, a diákok és az osztályban tanító tanárok közreműködésével tartunk megbeszélést, melynek célja a háromoldalú kommunikáció. Ezek a találkozók mindig pozitív irányba befolyásolják a folyamatot.

A jövőben az együttműködés lehetőségeit az SZMK-val való egyeztetés után bővíteni kívánjuk

- nyílt nap megszervezésével,
- szülők számára szervezett előadásokkal.

A nevelőtestület belső továbbképzési terve

A Nemzeti Alaptantervhez, valamint a kerettantervekhez, a kétszintű érettségi vizsga követelményeihez való igazodás a korábbinál is jobban megkívánja a tanárok továbbképzését, önfejlesztését, önképzését. A továbbképzési terv elkészítésekor prioritást élveznek azok a kollégák, akik a gimnáziumban rövidtávon hasznosítható ismereteket kívánják megszerezni a tanfolyamokon, illetve a felsőoktatásban. Az önképzés legfőbb szempontjai a különböző társadalmi kihívások helyes értékelése, a nevelés terén felmerülő újabb jelenségek kezelése, reális önértékelés, és a gyerekek számára továbbítandó célok, értékek közvetítési képességének fejlesztése.

Helyben a könyvtár, a videó tár fokozatos fejlesztésével lehetőség van a folytonos önfejlesztésre és önképzésre.

A környezeti nevelési program megvalósításához szükséges, hogy legalább egyszer minden kolléga vegyen részt egy komplex terepgyakorlaton, melyen az interaktív, érzékenyítő módszerekkel is megismerkedhet. Ezen alkalmak célja, hogy élményszerű tapasztalatszerzés által ismereteket szerezzenek a helyi történelem, hagyományok, értékek (természeti, kultúrtörténeti) összefüggéseiről, egymásba kapcsolódásaiból, ismerkedjenek meg a fenntarthatóság régi és mai megjelenésével.

Az iskola keretet biztosít az önképzéshez, anyagi bázisával segíti a szakkönyvbeszerzést, a folyóiratok elérhetőségét.

A számítógéppark fejlesztésével minden tanár és minél több diák számára általánossá teszi az Internet-hozzáférést.

Célunk, hogy minden munkaközösségben legyen olyan tanár, a aki környezeti neveléshez kapcsolódva, akkreditált továbbképzésen vesz részt.

Minden program esetén hozzájárulnak az önképzéshez és egymás továbbképzéséhez a munkaközösségi és munkaközösségek közötti rendszeres megbeszélések is. A kölcsönös óralátogatásokra és a tapasztalatok értékelésére is szükség van.

HELYI TANTERV

Középfokú nevelés – oktatás

Célok, feladatok

A középiskola általános célja, hogy érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

A gimnáziumban az általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás folyik. Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, problémakezelési módokkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel készíti fel tanulóit arra, hogy a tudás – az állandó értékek mellett – mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is, így átfogó céljaival összhangban kialakítja a tanulóknak az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.

A hat évfolyamos gimnázium első két évfolyama épít a felső tagozatos szakasz 5–6. évfolyamon folyó nevelő-oktató munkájára, amelynek során az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. A 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése. A 9–12. évfolyamon az iskola nevelési-oktatási tevékenységével tovább fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátítására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozódási képességet és tájékozottságot kívánó feladatát a középiskola azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazni képes tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez elengedhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanuló erkölcsi gondolkodása posztkonvencionálissá válik, vagyis belátja, hogy a törvényeket a társadalom hozza és alakítja. Tudatosul benne, hogy az emberek különböző

értékeket és véleményeket vallanak, és hogy az értékek és szabályok egy része viszonylagos. A tanuló megérti a normakövetés fontosságát.

A 9. évfolyamtól a tanulóban kialakul a kötelességtudat, érti egyéni és közösségi (társadalmi) felelősségének jelentőségét. Felismeri, hogy az egyes törvények és társadalmi egyezségek általában azért érvényesek, mert saját magunk által választott etikai elvek követésén alapszanak. Megérti és belátja a normakövetés társadalmi jelentőségét és a normaszegés következményeit. Ismer közösségi egyezéseket és normákat, képes egy-egy közösség etikai elveinek felismerésére és a különböző kultúrák etikai elveinek összevetésére. Érti az etikai elvek, a normák és a törvények kapcsolódását. Képes értékkonfliktusok felismerésére, ismer eseteket, példákat értékkonfliktusok kezelésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismeri nemzeti ünnepeinket, ezekhez kötődő hagyományainkat, és ezeket tantárgyi ismereteihez is kapcsolja. Kialakul benne a szülőföld, a haza és a nemzet fogalma, az ezekhez való kötődés igénye. Egyre nyitottabb más népek kultúrája iránt, ismeri, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek és kisebbségek élnek. Ismerkedik egy-egy magyarországi nemzetiség, kisebbség kultúrájával. Ismeri az általa tanult idegen nyelvet beszélő népek kultúrájának egy-egy jelentős vonását. A tanulóban kialakul egy kép az európai kultúra értékeiről, és ismer ennek megőrzéséért munkálkodó intézményeket, programokat.

A gimnáziumi szakasz végére a tanuló képes elhelyezni a magyarság kultúráját európai kontextusban. Megnevez és felismer magyar történelmi személyiségeket, feltalálókat, tudósokat, művészeket, sportolókat, tudatosul benne munkásságuk (egyetemes) jelentősége. Ismeri a magyar, illetve magyar származású Nobel-díjasokat, munkásságuk legkiemelkedőbb eredményeit. Tisztában van nemzeti ünnepeink jelentőségével, kontextusával, hagyányaival. Részt vesz a nemzettel, a hazával való érzelmi azonosulást erősítő tevékenységekben. Ismeri a népi hagyományokon és vallási gyökereken alapuló éves ünnepkört, van tapasztalata ezekhez kötődő szokásokról, ismer ilyen témájú folklór- és műalkotásokat. Képes felidézni népi kultúránk néhány jelentős elemét, jellemzőjét. Értékeli a helytörténeti ismeretek fontosságát, ismeri lakóhelye és iskolája helytörténetének, kulturális és természeti örökségének főbb értékeit. Ismeri a nemzeti kultúrák jelentőségét, tiszteli a különböző népek és kultúrák hagyományait. Tájegységekhez kötve is ismer hungarikumokat. A hagyományos (népi) életmód, szokások megismerésén keresztül értékeli ezek fenntarthatósággal kapcsolatos szerepét. Felismeri az egyetemes emberi örökség és az európai kultúra kiemelkedő eredményeit, az ennek megőrzésén munkálkodó szervezeteket, a nemzetközi összefogás jelentőségét.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A gimnázium első szakaszában a tanuló törekszik a konfliktusok feloldására, alkalmazza a konfliktuskezelés demokratikus technikáit. Nyitottá válik a társadalmi jelenségek iránt, szert téve az együttműködés képességére. Ismeri a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét. Megismerkedik az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokkal, kötelezettségekkel és az őt megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel. Alkalmazza a méltányosságot és az erőszakmentességet biztosító technikákat a közösségben való tevékeny részvétele során. Részt vesz olyan tevékenységekben, amelyek a közösség jobbítását szolgálják.

A szakasz második felében a tanuló megérti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben. Ismeri alapvető állampolgári jogait és kötelességeit. Ismeri a normaszegések társadalmi jelentőségét, képes az antidemokratikus eljárások, a korrupció és a hatalmi visszaélések veszélyével kapcsolatban érvelni. Ismer a demokratikus jogok fenntartásáért küzdő szervezeteket, és tud példát hozni az ENSZ és az Európai Unió ezzel kapcsolatos tevékenységére. Gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében, ismeri és tiszteli szűkebb közösségei tagjait, törekszik a jó együttműködésre az együttélésben. Képes a helyi közösségekkel való együttműködésre, ismeri a civil szervezetek működési formáit és lehetőségeit. Érzékennyé válik a helyi közösségek problémái iránt, és ismer beavatkozási lehetőségeket ezek megoldáskeresési folyamataiba. Tisztában van a civil társadalmi aktivitás értékével, jelentőségével.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanuló megismeri az önmegfigyelés jelentőségét, vagyis cselekedetei, reakciói, viselkedése alapján véleményt tud mondani önmagáról, ismeri a stressz és stresszkezelés lényegét. Képes különbséget tenni a valódi és virtuális társas kapcsolatok természete között, be tud kapcsolódni különböző kisközösségekbe. Kialakul benne a személyiségének megfelelő humánus magatartás az önkritika és a környezeti visszajelzések egységében, képes elemezni, feltárni a jóra ösztönző, illetve a destruktív csoportok eltérő jellemzőit. Több szempontból is rálát egy vitás helyzetre, konfliktusra, képes vitatkozni. Felismeri társadalmi szerepeit (férfi-nő, gyerek-szülő, diák-tanár). Képes felismerni bizonyos előítéletes magatartásformákat és a sztereotípiák megnyilvánulásait.

Gimnáziumi tanulmányai végére a tanuló képes különbséget tenni az ideális és a reális énkép között, és tisztában van azzal, hogyan befolyásolhatja a társas környezet az önmagáról alkotott képet. Tudatosítja, hogy az önismeret természetes szükségleteink közé tartozik, és próbál ismeretet szerezni arról, milyen eszközök állnak rendelkezésünkre, hogy megismerjük, megmagyarázzuk önmagunkat. Tisztában van azzal, hogyan aknázhatja ki saját erőforrásait a mindennapi életben, és hogyan létesíthet, tarthat fenn kiegyensúlyozott társas kapcsolatokat. Rendelkezik a harmonikus (társas) kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával; ez jellemzi a tőle különböző embertársaival való kapcsolatát is. Érti az egyén felelősségét a közösség fenntartásában és a normakövetésben.

A családi életre nevelés

A 8. évfolyam végére a tanuló képes felismerni és megfogalmazni családban betöltött szerepeket, feladatokat, megtalálja és elvégzi a rá háruló feladatokat. Tisztában van a nemi szerepek biológiai funkcióival, társadalmi hagyományaival. Felismeri a családi élet és a párkapcsolatok során előforduló súlyos problémahelyzeteket, és ezek megoldásához megfelelő segítséget tud kérni. A 8. évfolyam végére a tanuló értéknek tekinti a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot. Tisztában van azzal, hogy a szexualitás a párkapcsolatok fontos eleme, és érti az ezzel kapcsolatos felelősséget is. Tud a pozitív és negatív családtervezés különböző lehetőségeiről, ismeri a művi terhességmegszakítás lelki és fizikai veszélyeit. A tanuló alkalmazás szinten ismeri a csecsemőgondozás néhány alapvető lépését.

Gimnáziumi tanulmányai végére a tanuló tisztában van azzal, hogy az ember magatartását szocializációja, társas környezete hogyan befolyásolja. Tudatosan készül az örömteli, felelősségteljes párkapcsolatra, a családi életre. Jártas a munkaeszközök célszerű,

gazdaságos használatában, kialakítja egyéni, eredményes munkamódszereit. Megismeri a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat (különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra). Képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Képes szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására, megismeri a takarékoság-takarékoskodás alapvető technikáit. Ismeri a családtervezési módszerek alkalmazásának módját, ezek előnyeit és kockázatait, tud ezzel kapcsolatban információkat keresni és azokat döntéseiben felhasználni. Tud információkat szerezni a szexuális problémákkal kapcsolatban, ugyanakkor képes felismerni egyes információforrások veszélyeit. Tudja, hová fordulhat krízishelyzetekben. Képes tájékozódni a gyermekszülést és az örökbefogadást érintő kérdésekről. Érti a családnak a társadalomban betöltött szerepét. Érti a családtagok felelősségét a család egységének megtartásában, belátja a szerepek és feladatok megosztásának módjait, jelentőségét. Értelmezi a szülői és gyermeki felelősség fogalmát, tiszteli a különböző generációk tagjait.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló a gimnázium első szakaszának végére fel tudja sorolni az egészséges táplálkozás néhány alapvető szabályát, tudatosan ápolni személyes higiéniáját. Tudja, hogy a rendszeres testmozgás és a művészeti tevékenység hozzájárul lelki egészségünk megőrzéséhez, így fokozatosan kialakul az igénye ezek iránt. A tanuló (az iskola és szülei segítségével) igyekszik olyan kikapcsolódást, hobbit találni, amely hozzásegíti lelki egészségének megőrzéséhez. Ismeri az aktív pihenés fogalmát, meg tud nevezni aktív pihenési formákat. Tisztában van a feltöltődés és kikapcsolódás jelentőségével. Tudatosan figyel testi egészségére, képes szervezetének jelzéseit szavakkal is kifejezni. Ismer és alkalmaz stresszoldási technikákat, tisztában van a nem megfelelő stresszoldás következményeivel, ennek kockázataival (különösen az alkohol, a dohányzás és a drogok használatának veszélyeivel), és tudatosan kerüli ezeket. Ismeri a stressz okozta ártalmakat, a civilizációs betegségeket és ezek megelőzésének módját.

Gimnáziumi tanulmányainak végére a tanuló tudja, hogy környezetünk is hatással van testi és lelki egészségünkre, ezért igényévé válik környezetének tisztán tartása, szépítése és a személyes higiéne. Képes egészséges étrend összeállítására, ismeri a mennyiségi és minőségi éhezés, valamint az elhízás kockázatait. Tájékozott az e témakörben meglévő elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról. Ismeri a kultúra szerepét a lelki egészség megőrzésében. Képes stresszoldó módszereket alkalmazni, választani. Tudatában van annak, hogy életvitelét számos minta alapján, saját döntéseinek sorozataként alakítja ki, és hogy ez a folyamat hatással van testi és lelki egészségére. Ismeri az egészségre káros, szenvedélybetegségek kialakulásához vezető élvezeti szerek használatának kockázatait, tudatosan tartózkodik ezektől. Ismeri a rizikófaktor fogalmát, képes értelmezni erre vonatkozó információkat. Tudja, milyen szakemberek segítenek testi és lelki egészségünk megőrzésében és helyreállításában. Tud a gyász szakaszairól és az ilyenkor alkalmazható segítő technikákról, ismeri a hospice-szolgáltatás fogalmát. Képes értelmezni a gyógyszerekhez tartozó betegtájékoztatót. Ismeri az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés módját, képes tájékozódni a betegjogokról és az orvosválasztás lehetőségeiről. Tisztában van a védőoltások szerepével, ismeri ezek alapvető hatásmechanizmusát, tud példákat sorolni védőoltásokra.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A középiskola első éveiben a tanulóban fokozatosan tudatosul, hogy társaival kölcsönösen egymásra vannak utalva. Bizonyos helyzetekben kérésre képes felelősséget vállalni másokért

(társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben ő is képes segíteni. Az iskola lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló tapasztalatot szerezzen a fogyatékkal élőkkel való együttéléstről, amelynek során felismeri a segítő tevékenység fontosságát és szükségességét alkalmanként és a mindennapokban is.

A középiskola második szakaszában a tanuló felismeri, ha szűkebb vagy tágabb környezetében egyes emberek vagy csoportok segítségre szorulnak. Az adott helyzethez és lehetőségeihez mértén kötelességének érzi a segítségnyújtást és próbálja ebbe társait is bevonni. Egyre több helyzetben képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben kötelessége segíteni. Tisztában van az önkéntesség értékével, jelentőségével, formáival.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A középiskola első éveiben a tanulóban kifejlődnek a környezetharmonikus, környezetkímélő életvezetéshez szükséges szokások, mozgósítható a környezet védelmét célzó együttes cselekvésre. Érti a mennyiségi és minőségi változás, fejlődés fogalmát, valamint, hogy a fogyasztás önmagában sem nem cél, sem nem érték. Egyre érzékenyebbé válik környezete állapota iránt, képes annak változását elemi szinten értékelni. Felismeri a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerüli ezeket. Képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani az iskola belső és külső környezetét. Nem hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat, előnyben részesítve a természetes, újrahasznosítható, illetve újrahasznosított anyagokat. Érzékennyé válik az anyag- és energiatakarékos életvitelre és ismeri ezek gyakorlati technikáit. Érti a fenntarthatóság fogalmát.

A középiskola második szakaszának végére a tanuló érti a fenntarthatóság, illetve a fenntartható fejlődés különbözőségeit, képes az ezzel kapcsolatos különböző szakpolitikák, törekvések és folyamatok egyes hatásainak megértésére. Konkrét példákon keresztül érti, hogyan függ össze a fenntarthatóság három vetülete (a gazdaságossági, a környezeti és a szociális fenntarthatóság) globális problémákkal. Érti, hogyan vezetett az emberiség tevékenysége környezeti problémák kialakulásához, érti ezek kockázatát, és látja ezzel kapcsolatos felelősségét. Képes fokozatosan megérteni és értelmezni egyes globális problémák és a lokális cselekvések, valamint az egyéni életvitel közötti összefüggéseket. A tanulóban felelősség ébred abban, hogy saját életvitelével legyen tekintettel a fenntarthatóság kritériumaira. Érti a hagyományok szerepét a harmonikus és fenntartható életvitel megalapozásában. A tanuló képes a fenntarthatósággal kapcsolatban információkat keresni és értelmezni. Ismeri egyes hazai és nemzetközi szervezetek, intézmények fenntarthatósággal kapcsolatos munkáját.

Pályaorientáció

A 8. évfolyam végére a tanuló képes megfogalmazni, hogy mi érdekli őt leginkább, és felismeri, hogy érdeklődési körét, motivációját, saját adottságait mely területeken tudná hasznosítani. Ismeri az élethosszig tartó tanulás fogalmát. Tud célokat kitűzni és jövőképet felállítani. Van önkritikája, képes különbséget tenni a társas befolyásolás és saját elképzelése között. Érti a tanulás és a karriercél elérésének összefüggéseit.

A gimnázium végére tudatosan a tanulóban, hogy élete során többször pályamódosításra kerülhet sor, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek. Reális ismeretekkel rendelkezik saját képességeiről, adottságairól tervezett szakmájával, hivatásával összefüggésben, továbbá munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről. Tisztában van azzal, milyen személyes tulajdonságokkal, ismeretekkel, gyakorlatokkal és képességekkel rendelkezik. Képes önéletrajzot készíteni, vagyis képes írásban összegezni céljait, képességeit, végzettségét, felkészültségét és mindazt, amit az alkalmazónak egy konkrét állással kapcsolatban nyújtani tud.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A középiskola első felének végére a tanuló történelmi ismeretei alapján felismeri a gazdasági rendszerek változását, viszonylagosságát, hibáit és fejlődését. Ismeri az unió közös fizetési eszközét, belátja, hogy az egyes országok eltérő mértékben és szerepben kapcsolódnak be a világgazdaság folyamatiba. Érzékeli az anyagi és kapcsolati tőke szerepét és értékét saját életében. Érzékeli, hogy mi a fenntartható gazdaság és hogyan valósítható ez meg globális és lokális szinten. Matematikai ismereteit alkalmazza pénzügyekkel kapcsolatos feladatokban. Képes összehasonlítani, hogy különböző országokban milyen életszínvonalon élnek az emberek, és felismer néhány összefüggést az életszínvonal, a globális problémák és a fenntarthatóság kérdései között.

A második szakaszban a tanuló rendelkezik ismeretekkel az euroövezetről, a valutaforgalomról, a tőzsdeindexről, a GDP-ről és ezek hatásairól az ő személyes életében. Törekszik arra, hogy a fejlődési, megélhetési, biztonsági, önérvényesítési, társas szükségleteit minél magasabb szinten, tartalmasabb életvitelben elégítse ki. Felismeri, hogy az egyén életútját a külső tényezők, hatások is nagymértékben befolyásolják, alakítják, melyek végig jelen vannak az emberi élet során. Érti a gazdasági folyamatok összefüggéseit különböző globális problémákkal is. Képes információkat keresni és értelmezni különböző egyéni pénzügyi döntésekkel (pl. befektetések, hitelek) kapcsolatban. Kellő ismerettel rendelkezik ahhoz, hogy számlát nyisson, és azt használja.

Médiatudatosságra nevelés

A középiskola első éveiben a tanuló már mind hatékonyabban tud keresni a világhálón, kulcsszavak segítségével, majd képessé válik elektronikus gyűjtőmunkát végezni. Tisztában van a videojátékok használatának helyes mértékével. Egyre inkább látja a közösségi oldalak, valamint az információk megosztásának esetleges veszélyeit. A közösségi oldalakon megjelenő verbális agresszió elhárítására megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik. Odafigyel arra, hogy magánszférájába ne engedjen be nem kívánatos médiatartalmakat. Kialakulóban van kritikai érzéke a médiatartalmak hitelességét illetően.

A második szakaszban a tanuló egyre tudatosabban választ a tanulását, művelődését és szórakozását segítő médiumok között. Képes a média által alkalmazott figyelemfelkeltő eszközöket, képi és hangzó kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem kívánatos tartalmak elhárítására.

A tanulás tanítása

A tanuló a gimnázium első éveiben megismer olyan alapvető tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (a gyermekirodalomban,

egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelvileg szabatosan indokolni. Felismeri saját tanulási stílusát, tudatában van, hogy tanulási módszereiben mely területeken kell fejlődnie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

A középiskola végére a tanuló megtanul jegyzetelni, rendszeresen használja az önálló, áttekinthető, lényegkiemelő jegyzetelési technikát hallott vagy olvasott szöveg alapján. Tisztában van azzal, hogy a jegyzetelés alkotás, hogy a gondolkodás által a meglévő ismeretekből egy új gondolatot hozhat létre. Képes saját tanulási stílusának, erősségeinek és gyengeségeinek megfelelő tanulási stratégiák kialakításával önálló tanulásra. Ismeri az időmenedzsment jelentőségét, alkalmaz ezt segítő technikákat. Képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni, használ tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. A tanulás folyamatában gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tud különböző természeti és társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani; alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit ezek értelmezésében.

A tantárgyi programokról általában

A tantárgyi programok tartalmazzák egy-egy tantárgy és esetenként a hozzájuk csatolt integrációs területek tananyagát. A hatosztályos humán - reál program (kifutó) különbsége az egyes területek elmélyítését, a gyakoroltatást, a későbbi magasabb szintű képzés alapozásának megteremtését szolgálja.

A négy évfolyamos gimnáziumban angolból és németből törekszünk a homogén csoportok kialakítására.

A jövőben is fontos szerepet szánunk a német nyelv oktatásának. Ezzel a kerület lakosságának hagyományait támogatjuk. Partnereink, a szülők és diákok egyre szélesebb körben igénylik ismét ezt a nyelvet is. Az Európai Unió országaként, az angol mellett a német nyelv diákjaink későbbi pályáján nélkülözhetetlen lesz. A német munkaközösség szakmailag felkészült, az innovációra is fogékony, tanáraink sokféle programmal, módszerrel, eszközzel színesítik a tanulási folyamatot. Szeretnénk a kerületben zajló német nyelvoktatás minden formájához kapcsolódni a jövőben. Az emelt szintű és óraszámú valamint a nemzetiségi osztályokból is meghívjuk a gyerekeket. Az általános iskolákkal, a német munkaközösségekkel, az igazgatókkal folyamatosan építjük a kapcsolatot, hogy a tehetséges, jól felkészült, továbbtanulni akaró gyerekek tudjanak ezekről a lehetőségekről.

A 2004/2005. tanévtől német nyelvből előkészítő osztályt indítunk kezdő és haladó szinten. Ezt a képzési formát azoknak a diákoknak kínáljuk, akik elkötelezettek a nyelvtanulás iránt. Ők a tizedik évtől kezdve, továbbra is emelt óraszámú fogják tanulni a nyelvet. Biztosítjuk számukra egyes szaktárgyakból is német nyelvű oktatást, és az emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést.

Matematikából, amennyiben megfelelő előképzettségű csoportot tudunk kialakítani, megszervezzük az emelt szintű oktatást. Általában a hatosztályos képzési formában, a 9. vagy 10. évfolyamon működnek sikeresen az emelt matematika csoportok.

Emelt szintű érettségire felkészítő csoportot, a kötelező tárgyak mellett, megfelelő létszám esetén, minden természettudományos tárgyból szervezünk. Felvételi eredményeink igazolják, hogy a tovább tanulni akaró, és ennek érdekében a feladatokat vállaló, szorgalmas diákjainkat sikerrel készítjük fel felvételi vizsgára. Az emelt szintű csoportokban is magas színvonalú szellemi munka folyik, melynek célja, a sikeres érettségi vizsga, amely képessé teszi a majdani hallgatót az egyetem elvégzésére.

A középszintű érettségi témaköreit az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet alapján dolgozták ki a munkaközösségek.

Új kerettanterv a 2013/2014. tanévtől

Bevezetése a 2013/2014. tanévben

- hat évfolyamos gimnáziumban 7. évfolyamon (9. évfolyamon nem)
- négy évfolyamos gimnáziumban 9. évfolyamon
- nyelvi előkészítő (öt évfolyamos) 9/Ny. évfolyamon (bejövő)
9. évfolyamon (már bent lévő,
2012/2013-ban nyekesek)

Tanévenkénti ütemezési naptár

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
<i>hat évfolyamos</i>						
7.	új	új	új	új	új	új
8.	kifutó	új	új	új	új	új
9.	kifutó	kifutó	új	új	új	új
10.	kifutó	kifutó	kifutó	új	új	új
11.	kifutó	kifutó	kifutó	kifutó	új	új
12.	kifutó	kifutó	kifutó	kifutó	kifutó	új
<i>négy évfolyamos</i>						
9.	új	új	új	új		
10.	kifutó	új	új	új		
11.	kifutó	kifutó	új	új		
12.	kifutó	kifutó	kifutó	új		
<i>nyelvi előkészítő</i>						
9/Ny.	új	új	új	új	új	
9.	új-átmenet	új	új	új	új	
10.	nem lesz	új-átmenet	új	új	új	
11.	kifutó	nem lesz	új	új	új	
12.	kifutó	kifutó	nem lesz	új	új	
13.	kifutó	kifutó	kifutó	nem lesz	nem lesz	

megjegyzés: a 2013/2014. tanévben a bevezetendő új osztályszámozás miatt nem lesz 10. évfolyam

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Hat évfolyamos gimnázium

7–12. évfolyam

kiemelt terület: IDEGEN NYELV

Tantárgyak	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4	4	4
I. idegen nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1	3	3
II. idegen nyelv			3	3	3+1	3+1
Matematika	3	3	3+1	3	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2+1	2+1	3	3
Erkölcstan	1	1				
Etika					1	
Biológia – egészségtan	2	1+1		2	2	2
Fizika	2	1+1	2	2	2	
Kémia	1+1	2	2	2		
Földrajz	1+1	2	2	2+1		
Ének-zene	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*			1			
Művészetek**					2 (ebből 1 éz, 1 vk)	2 (ebből 1 mé, 1 vk)
Informatika	1	1	1+1	1+1		
Életvitel és gyakorlat	1					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	3	3	4	4	6 (ebből 4 fakt)	8 (ebből 6 fakt)
Rendelkezésre álló órakeret	31	31	35	36	35	35

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

9. évfolyamon Dráma és tánc tantárgyat választottunk.

**11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

11-ben a Művészetek tantárgy 1 óra Ének-zene és 1 óra Vizuális kultúra tárgyból,
12-ben 1 óra Mozgóképkultúra és médiaismeret és 1 óra Vizuális kultúra tárgyból áll.

Csoportbontásban tanítjuk:

- idegen nyelvek
- matematika
- informatika
- tánc és dráma
- magyar nyelv és irodalom a 7. és a 8. évfolyamon, továbbá a 9. évfolyamon 1 órában
- történelem a 12. évfolyamon 1 órában
- emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások

Hat évfolyamos gimnázium

7–12. évfolyam

kiemelt terület: MATEMATIKA

Tantárgyak	7. évf.	8. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4	4	4
I. idegen nyelv	3	3	3+1	3+1	3	3
II. idegen nyelv			3	3	3+1	3+1
Matematika	3+1	3+1	3+1	3	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2+1	2+1	3	3
Erkölcstan	1	1				
Etika					1	
Biológia – egészségtan	2	1+1		2	2	2
Fizika	2	1+1	2	2	2	
Kémia	1+1	2	2	2		
Földrajz	1+1	2	2	2+1		
Ének-zene	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*			1			
Művészetek**					2 (ebből 1 éz, 1 vk)	2 (ebből 1 mé, 1 vk)
Informatika	1	1	1+1	1+1		
Életvitel és gyakorlat	1					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5

<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	3	3	4	4	6 (ebből 4 fakt)	8 (ebből 6 fakt)
Rendelkezésre álló órakeret	31	31	35	36	35	35

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

9. évfolyamon Dráma és tánc tantárgyat választottunk.

**11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

11-ben a Művészetek tantárgy 1 óra Ének-zene és 1 óra Vizuális kultúra tárgyból,

12-ben 1 óra Mozgóképkultúra és médiaismeret és 1 óra Vizuális kultúra tárgyból áll.

Csoportbontásban tanítjuk:

- idegen nyelvek
- matematika
- informatika
- tánc és dráma
- magyar nyelv és irodalom a 7. és a 8. évfolyamon, továbbá a 9. évfolyamon 1 órában
- történelem a 12. évfolyamon 1 órában
- emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások

Négy évfolyamos gimnázium

9–12. évfolyam

Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I. idegen nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3+1	3	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2+1	2+1	3	3
Etika			1	
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2+1		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	1			
Művészetek**			2 (ebből)	2 (ebből)

			1 éz, 1 vk)	1 mé, 1 vk)
Informatika	1+1	1+1		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	4	4	6 (ebből 4 fakt)	8 (ebből 6 fakt)
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

9. évfolyamon Dráma és tánc tantárgyat választottunk.

**11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

11-ben a Művészetek tantárgy 1 óra Ének-zene és 1 óra Vizuális kultúra tárgyból,

12-ben 1 óra Mozgóképkultúra és médiaismeret és 1 óra Vizuális kultúra tárgyból áll.

Csoportbontásban tanítjuk:

- idegen nyelvek
- matematika
- informatika
- tánc és dráma
- magyar nyelv és irodalom a 9. évfolyamon 1 órában
- történelem a 12. évfolyamon 1 órában
- emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások

Nyelvi előkészítő évfolyam a négy osztályos gimnázium előtt

(öt évfolyamos gimnázium)

9/Ny – 9 – 12. évfolyam

Tantárgyak	9.nyek	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	2	4	4	4	4
I. idegen nyelv	18	3+2	3+2	3	3
II. idegen nyelv		3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	2	3+1	3	3	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek		2	2	3+1	3
Etika				1	
Biológia – egészségtan			2	2	2
Fizika		2	2	2	
Kémia		2	2		
Földrajz		2	2+1		

Ének-zene		1	1		
Vizuális kultúra		1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*		1			
Művészetek**				2 (ebből 1 éz, 1 vk)	2 (ebből 1 mé, 1 vk)
Informatika	3	1	1		
Életvitel és gyakorlat					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	+1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret		4	4	6 (ebből 4 fakt)	8 (ebből 6 fakt)
Rendelkezésre álló órakeret	30+1	35	36	35	35

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

9. évfolyamon Dráma és tánc tantárgyat választottunk.

**11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

11-ben a Művészetek tantárgy 1 óra Ének-zene és 1 óra Vizuális kultúra tárgyból,

12-ben 1 óra Mozgóképkultúra és médiaismeret és 1 óra Vizuális kultúra tárgyból áll.

Csoportbontásban tanítjuk:

- idegen nyelvek
- matematika
- informatika
- tánc és dráma
- német biológia 10-11-12. évfolyamon (a magyar nyelvű biológiával csoportbontásban)
- német földrajz 9-10. évfolyamon (a magyar nyelvű földrajzzal csoportbontásban)
- magyar nyelv és irodalom a 9. évfolyamon 1 órában
- történelem a 12. évfolyamon 1 órában
- emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások

Nyelvi előkészítő évfolyam a négy osztályos gimnázium előtt (átmeneti) (öt évfolyamos gimnázium)

9/Ny – 9 – 12. évfolyam

átmeneti tanterv a 2012/2013. tanévben nyelvi előkészítő osztálynak

Tantárgyak	9/Ny 2012/13	9. évf. 2013/14	10. évf. 2014/15	11. évf. 2015/16	12. évf. 2016/17
Magyar nyelv és irodalom	2	4	4	4	4
I. idegen nyelv	15	3+4	3+3	3	3

II. idegen nyelv		3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	2	3+1	3	3	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek		2	2	3+1	3
Etika				1	
Biológia – egészségtan			2	2	2
Fizika		2	2	2	
Kémia		2	2		
Földrajz		2	2+1		
Ének-zene		1	1		
Vizuális kultúra		1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	1	1-1			
Művészetek**				2 (ebből 1 éz, 1 vk)	2 (ebből 1 mé, 1 vk)
Informatika	4	1-1	1-1		
Életvitel és gyakorlat					1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	30	4	4	6 (ebből 4 fakt)	8 (ebből 6 fakt)
Rendelkezésre álló órakeret	30	35	36	35	35

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

9. évfolyamon Dráma és tánc tantárgyat választottunk.

**11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

11-ben a Művészetek tantárgy 1 óra Ének-zene és 1 óra Vizuális kultúra tárgyból,

12-ben 1 óra Mozgóképkultúra és médiaismeret és 1 óra Vizuális kultúra tárgyból áll.

9. évfolyamon a tánc és dráma 1 óráját és az informatika 1 óráját, illetve 10 évfolyamon az informatika 1 óráját megkapja az első idegen nyelv, így összes óraszámát tekintve 5 év alatt azonos lesz minden tárgy óraszámát a 2013/2014-ben belépő, új kerettanterv szerint tanuló osztályokéval, illetve az informatika tananyagot 9/Ny évfolyamon elsajátították a tanulók.

Csoportbontásban tanítjuk:

- idegen nyelvek
- matematika
- informatika
- tánc és dráma
- német biológia 10-11-12. évfolyamon (a magyar nyelvű biológiával csoportbontásban)
- német földrajz 9-10. évfolyamon (a magyar nyelvű földrajzzal csoportbontásban)
- magyar nyelv és irodalom a 9. évfolyamon 1 órában

- történelem a 12. évfolyamon 1 órában
- emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások

A 7-8. évfolyam tantárgyi rendszere és heti óraszámja (kifutó)

Tantárgy/évfolyam	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom (dráma)	3,5	3,5
Történelem és állampolgári ismeretek (hon és népismeret)	2	2
Idegen nyelv	3	3
Matematika	3	3
Informatika	1	1
Fizika	1,5	1,5
Biológia és egészségtan	1,5	1,5
Kémia	1,5	1,5
Földrajz	1,5	1,5
Ének zene	1	1
Rajz	1	0,5
Mozgóképkultúra és médiaismeret		1
Technika és életvitel	1	0,5
Testnevelés és sport (tánc)	2,5	2,5
Ember és társadalomismeret, etika	0,5	0,5
Osztályfőnöki	0,5	0,5
Kötelező óraszám a törvény alapján	25	25

A mozgóképkultúra és médiaismeret modult 8. osztályban a rajz tantárgyba integráljuk.

A technika és életvitel modult hetedik osztályban 0,5 órában a kémia, 0,5 órában az osztályfőnöki tantervbe építjük be. Nyolcadik osztályban a 0,5 órát az osztályfőnöki tantervbe építjük be. Az ember és társadalomismeret, etika modult a földrajz tantárgyba integráljuk.

Az informatikát és az idegen nyelveket csoportbontásban tanítjuk.

Minden tantárgyból biztosítunk felzárkóztatást, illetve korrepetálást, ha az osztály szülői közössége igényli, osztálykeretben szervezzük meg ezt az órát.

A tehetséges és szorgalmas tanulók számára, igény szerint szakköröket, versenyfelkészítést szervezünk.

A 9-12. évfolyam tantárgyi rendszere és heti óraszámja (kifutó)

Tantárgy/évfolyam	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Történelem	2	1,5	3	3

Emberismeret és etika			1	
1. idegen nyelv	3	3	3	3
2. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	4
Informatika	1,5			
Bevezetés a filozófiába				1
Fizika	1,5	2	2	
Biológia		1	2	2
Kémia	1,5	2		
Földünk és környezetünk	2	2		
Ének-zene	1	1		
Rajz	1	1		
Testnevelés és sport	2	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Tantervi modulok				
Társadalomismeret		1		1
Tánc és dráma	1			
Mozgókép és médiaismeret			0,5	0,5
Művészetek (a konkrét tartalmat az iskola helyi tanterve határozhatja meg)			1	1
Szabadon tervezhető			4,5	4,5
Kötelező óraszám a törvény alapján	27,5	27,5	30	30

A nyelveket minden évfolyamon, a matematikát 10.-től csoportbontásban tanítjuk. Az emelt óraszámú matematika és haladó nyelvi szintű csoportok + órát kapnak.

A társadalomismeret heti 1 óráját a 10. évfolyamon a földrajz, a 12. évfolyamon pedig, a történelem tantárgyhoz integráljuk.

10. évfolyamon az osztályfőnöki órák számát 0,5-re redukáljuk, ezt az óraszámot a történelem tantárgy kapja meg.

Minden tantárgyból biztosítunk felzárkóztatást, illetve korrepetálást.

A tehetséges és szorgalmas tanulók számára, igény szerint szakköröket, versenyfelkészítést szervezünk.

A tánc és dráma 9. és 10. évfolyamon megadott 0,5-0,5 óráját a 9. évfolyamon heti 1 órában tanítjuk.

A mozgóképkultúra és médiaismeretet önálló tárgyként tanítjuk.

A művészetek modul 11. évfolyamon a műalkotások elemzése tantárgy tananyagára épül, annak elméleti és gyakorlati elmélyítését szolgálja. A 12. évfolyamon a heti 1 órát a magyar nyelv és irodalom tantárgyhoz integráljuk.

Emelt szintű érettségi felkészítő foglalkozásokat szervezünk minden kötelező érettségi tárgyból, és a választhatóak közül biológiából, földrajzból, érdeklődés esetén fizikából és kémiából is.

A nyelvi előkészítő 9-13. évfolyam tantárgyi rendszere és heti óraszama (kifutó)

Tantárgy/évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.
Magyar nyelv és irodalom	2	4	4	4	4
Történelem		2	1,5	3	3
Emberismeret és etika				1	
1. idegen nyelv	15	5	5	5	5
2. idegen nyelv		3	3	3	3
Matematika	2	3	3	3	4
Informatika	4				
Bevezetés a filozófiába					1
Fizika		1,5	2	2	
Biológia			1	2	2
Kémia		1,5	2		
Földünk és környezetünk		2	2		
Ének-zene		1	1		
Rajz		1	1		
Testnevelés és sport	2	2	2	2	2
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Tantervi modulok					
Társadalomismeret			1		1
Tánc és dráma	1				
Mozgókép és médiaismeret				0,5	0,5
Művészetek (a konkrét tartalmat az iskola helyi tanterve határozhatja meg)				1	1
Szabadon tervezhető				4,5	4,5
Kötelező óraszám a törvény alapján	27	27,5	27,5	30	30

10. évfolyamtól ugyanaz, mint a 4 évfolyamos gimnázium, azzal a különbséggel, hogy

- 10. évfolyamtól nincs informatika,
- a tánc és dráma 9. évfolyamon van;

az így felszabaduló órákat az első idegen nyelv kapja (végig 5 órát)

Érettségi vizsgára való felkészítés

Az utolsó két évben (11–12. évfolyam) az érdeklődésüknek megfelelő tárgyakból az emelt szintű érettségi vizsgára készítünk, valamint a választott pályán történő helytálláshoz szükséges készségeket, képességeket erősítjük, a tanulócsoporthoz igazított (szükség esetén személyre szabott) módszerekkel.

Kiemelkedő szerepet kap az iskolai munka során az önálló alkotómunka, a kreativitás, az információhordozók széles körű alkalmazása.

A 11., 12., és 13. évfolyamon a lehetőségeknek megfelelő óraszámokban az alaptárgyak emelt szintű érettségire felkészítő órákkal bővülnek.

Amennyiben a feltételek adottak (megfelelő létszám, szaktanár, időkeret), a diákok a következő tantárgyakból jelentkezhetnek a diákok emelt szintű érettségire készítő képzésre. Amennyiben a jelentkezők kis száma vagy a személyi feltételek hiánya miatt nem tudjuk megszervezni valamely tárgyból az emelt szintű érettségire felkészítő csoportot, más iskolában biztosítjuk a jelentkező számára az emelt szintű képzésbe való bekapcsolódás lehetőségét.

Emeltszintű érettségire felkészítő csoportjainkba – a küldő iskola kérésére – fogadunk külsős diákokat.

A 11., 12., és 13. évfolyamon a középszintű és az emelt szintű érettségi vizsgára készítő csoportokban folyik a tanítás.

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatáról szóló, többször módosított 100/1997. (VI. 13.) kormányrendelet értelmében a gimnázium az alábbi tantárgyakból készít fel közép, illetve emelt szintű érettségi letételére. (A középszintű tantárgyi érettségire való felkészítéshez a 9-13 évfolyamon összesen legalább 138 óra, az emelt szinthez összesen legalább 276 óra szükséges.)

Közép szinten választható tantárgyak

a kötelező érettségi tárgyak:

- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- történelem
- idegen nyelv (angol, német, spanyol)

nem kötelező, választható tárgyak:

- fizika
- kémia
- biológia
- földrajz
- informatika
- társadalomismeret
- etika
- média
- rajz és vizuális kultúra
- testnevelés
- ének-zene

Emelt szinten választható tantárgyak

a kötelező érettségi tárgyak:

- magyar nyelv és irodalom
- matematika
- történelem
- idegen nyelv (angol, német, spanyol)

nem kötelező, választható tárgyak:

- fizika
- kémia
- biológia
- földrajz

- informatika
- testnevelés
- társadalomismeret (kifutó)

Az iskola igazgatója minden év március 15-ig elkészíti és közzéteszi a tájékoztatót a választható tantárgyakról és a felkészítés szintjéről, továbbá a foglalkozást tartó szaktanárt is megnevezi. Amennyiben a tantárgyfelosztás lehetővé teszi, a diákönkormányzat véleménye kikérésének figyelembe vételével hozza meg ezt a személyi döntést. Ennek alapján a 10. évfolyamon tanuló diák május 20-áig gondolkodhat arról, hogy mely tantárgyakból szeretne emelt szintű felkészítőre járni az utolsó két évben.

Ez nem jelenti persze azt, hogy csak olyan tárgyból tehet emelt szintű vizsgát, amelyből iskolai felkészítésen vett részt. A tanuló az igazgató engedélyével módosíthatja választását. A tanulót e jogáról írásban tájékoztatni kell. A tantárgyválasztással, annak módosításával összefüggő eljárási kérdéseket az iskola házirendje szabályozza.

A tanuló maga választhatja meg, hogy mely tantárgyakból tesz közép-, és melyekből emelt szintű érettségi vizsgát. (A középszintű követelmények teljesítése a munkaadók igényeihez igazodva az elsajátított általános műveltséget, az emelt szinten meghatározott követelmények teljesítése pedig elsősorban a továbbtanulásra való alkalmasságot állapítja meg.) A két szinten meghatározott követelmények nem az érettségi vizsga egészére, hanem az egyes tantárgyakra vonatkoznak.

A középszintű érettségi vizsga témakörei és a vizsga lebonyolításának szabályai

megegyeznek az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002 (V.24) OM rendeletben, és a 106/2012 (VI.1), illetve 229/2012 (VIII.28) módosító kormányrendeletekben foglaltakkal.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés szakos kollégák végzik a testnevelés órákon. Tanévenként két alkalommal, ősszel és tavasszal. A felmérés elsősorban a "Hungarofit teszt" alapján kerül összeállításra (Módszerek a tanulók fizikai felkészültségének teljesítményének mérésére, értékelésére. Szerkesztette: dr. Teleki Judit, MHM, 1997.)

Mérések:

- hasizom,
- hátizom,
- karizom,
- lábizom,
- állóképesség.

Az eredmények alapján a tanulókat az országosan mért átlagok alapján két kategóriába sorolják. Két mérés között zajlik a fejlesztés, a gyakoroltatás, az elmaradások pótlása. A mérés eredménye alapján minősített fizikai állapotot, általános teherbíró képességet évente összehasonlítják, és tájékoztatják a tanulót, illetve szüleit az eredményekről.

A „Hungarofit” teszt mellett saját méréseket is alkalmaznak testnevelőink.

- Gyorsaság (60 méter)
- Állóképesség (800 méter)

- Karizom (súlylökés)
- Lábizom (távolugrás)
- Karizom (mászás, húzózkodás)

A mérések alapul szolgálnak az atlétikai versenyeken részt vevők kiválasztásához. Az eredmény alapján a testnevelők módszertani útmutatót és gyakorlást biztosítanak a jobb teljesítmény eléréséhez.

Orvosi vizsgálatok. A mérések súly, magasság, vérnyomás, látás. Az iskolaorvos által évente végzett vizsgálatok eredményeit az iskolaorvos és a testnevelők, valamint a gyermekvédelmi felelős rendszeresen megkonzultálják.

A tanulók megismertetése a településen élő nemzetiségekkel

Budafokon a bolgár, görög, örmény, horvát, de legnagyobb számban a roma és a német nemzetiségek vannak jelen.

Cél **a nemzetiségekhez nem tartozó tanulókat megismertetni** a településen (kerületben) élő legnépesebb nemzetiségek, azaz főleg a német és a roma szokásaival.

Ehhez a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról szóló 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet 3. mellékletében, a nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei között található 10.2. számú – a cigány nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei, és a 10.5. számú – a német nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei szolgálnak alapul.

Témáiból történelem, társadalomismeret és osztályfőnöki órákon, illetve a kerületben tett kirándulások alkalmával dolgozzák fel a tanulók.

Kerettantervek megnevezése

Helyi tanterveink a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII.21.) számú EMMI rendelet mellékleteiben meghatározott kerettantervek alapján készültek.

3. melléklet – Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára

4. melléklet – Kerettanterv a gimnáziumok 7-12. évfolyama számára

7. melléklet – A miniszter által egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy egyes sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez készített kerettantervek közül:

Nyelvi előkészítő évfolyam kerettanterve

Azoknál a tantárgyaknál, ahol választási lehetőség volt (A és B változat), jelöltük, hogy melyik változatot alkalmazzuk.

<i>Tantárgy</i>	<i>kerettanterv</i>
Angol nyelv	idegen nyelvekre a miniszter által kiadott kerettanterv alapján
Biológia	a miniszter által kiadott kerettanterv – B változat
Életvitel és gyakorlat	a miniszter által kiadott kerettanterv – B változat
Ének-zene	a miniszter által kiadott kerettanterv – B változat
Erkölcstan	a miniszter által kiadott kerettanterv – B változat
Etika	a miniszter által kiadott kerettanterv
Fizika	a miniszter által kiadott kerettanterv – B változat
Földrajz	a miniszter által kiadott kerettanterv
Kémia	a miniszter által kiadott kerettanterv – B változat
Magyar nyelv és irodalom	a miniszter által kiadott kerettanterv
Matematika	a miniszter által kiadott kerettanterv
Mozgókép és média ismeret	a miniszter által kiadott kerettanterv
Német nyelv	idegen nyelvekre a miniszter által kiadott kerettanterv alapján
Spanyol nyelv	idegen nyelvekre a miniszter által kiadott kerettanterv alapján
Tánc és dráma	a miniszter által kiadott kerettanterv
Testnevelés	a miniszter által kiadott kerettanterv
Történelem	a miniszter által kiadott kerettanterv
Vizuális kultúra	a miniszter által kiadott kerettanterv

A kerettantervben meghatározottakon felül a kötelező és a nem kötelező tanórai foglalkozások

A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti órák anyagát az egyes tantárgyak helyi tantervei tartalmazzák.

Jellemzően azonban a kerettantervek tananyaggal zsúfoltak, ezért a tantárgyi órakeret 10%-ának felhasználásáról elmondható, hogy a tantárgyak helyi tanterveiben nem írtunk elő további tananyagot és választható tantárgyakat sem építettünk be a képzésébe, hanem az egyes tematikai egységek között osztottuk el a rendelkezésre álló időkeretet az alkalmazható tudás megszerzése vagy a képességek fejlesztése céljából, illetve az ismeretek elmélyítésére, ismétlésre használtuk fel a szabad időkeretet.

Csoportbontások

Tantárgyak, melyeket csoportbontásban tanítunk:

- idegen nyelvek
- matematika
- informatika
- tánc és dráma
- német biológia 10-11-12. évfolyamon (a magyar nyelvű biológiával csoportbontásban)
- német földrajz 9-10. évfolyamon (a magyar nyelvű földrajzzal csoportbontásban)
- magyar nyelv és irodalom a 7., és a 8. évfolyamon, és a 9. évfolyamon 1 órában
- történelem a 12. évfolyamon
- emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások

Csoportbontásokra, illetve egyéb foglalkozások szervezésére vonatkozó elvek

- maximum 18 fő legyen csoportbontáskor a csoportban
- 5 fő alatt nem indítunk emelt szintű érettségire felkészítő csoportot
- kizárólag idegen nyelvek esetén hozhatóak létre a tudásszint alapján kialakított homogén csoportok
- testnevelésnél lehetőleg két osztály fiú illetve lány tanulóból képezünk csoportot
- szakköröket, tanórán kívüli foglalkozásokat tanulói igények alapján indítunk
- korrepetálást, felzárkóztató foglalkozást lehetőleg minden évfolyamon indítunk a kötelező érettségi és a természettudományos tárgyakból

Tanórán kívüli foglalkozások

- szakkörök :
  - kémia
  - biológia,
  - fizika
  - környezetvédő,
  - angol, német, spanyol nyelvi,
  - matematika
- ezen kívül igény szerint bármely tárgyból szervezünk tehetséggondozó, valamint verseny felkészítő szakkört
- felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások,
- emelt szintű érettségire készítés,
- egy vagy két napos tanulmányi kirándulás minden osztály számára ősszel,
- tanulmányutak angol és német nyelvterületre,
- földrajzi terepgyakorlat,
- sí tábor,
- délutáni sportfoglalkozások atlétikai, kosárlabda, röplabda, kézilabda, lövészet, triatlon sportkörü keretben,
- énekkar,
- kerékpár túra, vízi túra, gyalogtúra
- erdei iskola a 7., 8. osztályoknak,
- múzeumi órák,
- színházlátogatások,
- egészséges életmód tábor.

A tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek kiválasztásának elvei

Valamennyi munkaközösség törekedett olyan tankönyv kiválasztására, amelynek stílusa, nyelvezete könnyen érthető a diákok számára. Ha van rá lehetőség, a munkáltató jellegű tankönyveket alkalmazzuk. A tankönyvtámogatás biztosítása céljából a hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek közül választ a nevelőtestület. A listáról, a munkaközösség egyetértésével, a szaktanár az osztálynak, illetve saját személyiségének megfelelő könyvet választhat. A választásban szerepet játszik a tankönyvek ára is. A

partneri elégedettség mérés során visszajelzéseket kérünk a szülőktől és a diákoktól a tankönyvekkel kapcsolatosan is.

A tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Legyen jó eszköze a hatékony tanulásnak, a kreativitás fejlesztésének, az önálló ismeretszerzésnek, a felzárkóztatásnak, és a tehetséggondozásnak. Legyen a középiskolai követelménynek megfelelően korszerű.

A tankönyv tartalma tartalmazza a tantervben előírt ismeretanyagot; elégítse ki a didaktikai követelményeket; alkalmazkodjon a korosztály intellektuális fejlettségi szintjéhez.

A tankönyv szolgálja eredményesen az adott osztálytípus, tagozat sajátos céljait

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

Kiterjed az iskolai élet minden területére, a folyamatos diagnosztizálás a folyamatszabályozás eszköze. A tanárok rendszeresen ellenőrzik az ismeretek, a feladat- és problémamegoldó képességek szintjét, ennek alapján korrigálunk, az előre haladást lassítjuk – pótlással, ismétléssel - vagy gyorsítjuk. Az értékelésben fontos szerepet szánunk a tanár által irányított önálló órai munka megfigyelésének, az órai munkában való aktív részvételnek, a házi feladatok folyamatos nyomon követésének is.

Az ellenőrzések, mérések, értékelések célja

- A reális önértékelés igényének és képességének kialakítása,
- megfelelő tájékoztatás, az elvárt követelményekhez képest elsajátított ismeretek, készségek, tárgyi követelmények szintjéről, a korábban teljesítettekhez képest mutatkozó fejlődésről, szorgalomról, ezen belül: a felkészülésről, feladatvállalásról, feladatvégzésről a szükséges felszerelés meglétéről, a füzetek vezetéséről,
- jelzés a diák, a pedagógus és a szülők számára,
- motiváció a tervezett jövőkép megvalósulásának érdekében,
- szabálytiszteletre, felelősségvállalásra nevelés.

A nevelési eredményvizsgálatokat szolgálják az egy osztályban tanító pedagógusoknak az osztályfőnök vezetésével megtartott értekezletei, melyet ahol a tanulmányi és nevelési probléma és azok megoldási lehetősége megbeszélésre kerül. Tervezzük, szakmailag elfogadott, nevelési eredményvizsgálatot célzó tesztek felhasználását, külső szakértők bevonásával.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének formái és követelményei

A beszámoltatás írásbeli, illetve szóbeli formában történik. A tanulási folyamat során, minden esetben a majdani érettségi vizsga követelményeihez igazodva készíti elő a tanulót a nagy megmérettetésre. Tanév elején a tanárok ismertetik a követelményeket és a továbbhaladás feltételeit. A felkészülés fontos állomásai az évfolyamdolgozatok, amelyek egységes formában mérik a tanulók tudását.

Formák:

- **Írásbeli**
  - Röpdolgozat, szódolgozat, körülbelül maximum 20 perc időtartamban,
  - írásbeli felelet (ez érthet csupán néhány diákot) 15-20 perc,
  - témazáró dolgozat (témazárónak a nagyobb anyagrészt, több fejezetet átölelő dolgozatot tartjuk, amelyet mindig ismétlés, rendszerezés, és

- összefoglaló óra előz meg), félévente legalább egy, maximum három témazárót íratunk, a megírásra legalább 45 perc áll rendelkezésre,
- otthon elkészített házi feladat, házi dolgozat, szorgalmi feladat.
  - Az írásbeli „műfajai”: teszt, esszé, feladatlap, pályázat, project munka.
  - Az utolsó két évben a kétszintű érettségi vizsga követelményeihez igazodó feladatokat kérünk számon.
  - A tanár által kijavított és értékelt dolgozatokat a diák megkapja, a javítás tapasztalatait tanára megbeszéli vele. A fogadó órákon a dolgozatokat a szülőknek is megmutatjuk. Amennyiben a szaktanár fontosnak tartja, és erről év elején tájékoztatja az osztályt, a füzetvezetés pontosságára és rendezettségére is adhat jegyet.
- **Szóbeli**
    - Önálló felelet egy tananyag egységből,
    - felelet memoriterből, definíciókból, idegen nyelvi szókincsből,
    - kiselőadás,
    - az órai munkában való aktív részvétel.
    - A kötelező érettségi tárgyakból - kivéve a középszintű matematikát - félévente egy szóbeli feleletre sor kell, hogy kerüljön. Az utolsó két évben a kétszintű érettségi vizsga követelményeinek megfelelő kommunikáció fejlesztésére törekszünk.

Követelmények:

Az írásbeli feleletek és témazárók esetén

- **Formai követelmények:**
  - az olvasható írás,
  - a rendezett íráskép,
  - toll használata,
  - a szabályos javítás (Kifestőhasználat tilos!).
- **Tartalmi követelmények:**
  - a címben megfogalmazott feladatra adott válasz,
  - logikusan felépített, az adott tantárgy szókincsét, fogalmait alkalmazó
  - kifejtés.

Szóbeli követelményei

A tanuló az adott kérdésre, a tantárgynak megfelelő szókincs alkalmazásával, logikusan, összefüggő mondatokban válaszoljon. A tanára által feltett kérdések segítségével tudjon korrigálni, képes legyen feleletét kiegészíteni.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások korlátai

- Hetedikről tizedik osztályig egy nap egy, tizenegyedikről egy nap két témazárót lehet megírni.
- Ennek időpontját a naplóba, legalább 1 héttel a dolgozat írása előtt, a tanár ceruzával beírja a tantárgy anyagának rubrikájába. Ugyanekkor, a diákokat is tájékoztatja az időpontról és a követelményekről.
- A röpdolgozat, illetve az írásbeli és szóbeli feleltetés nem esik korlátozás alá.
- Maximum öt napos hiányzás esetén a szülő, ellenőrző útján, kérhet a feleltetés alól egy-két napos haladékot. Hosszabb hiányzást követően a diák tanáraival egyeztet a beszámoltatás időpontjáról.

- Heti egyórás tárgy esetén, felmentést csak hat napon túli hiányzást követően lehet kérni.

Az iskolai írásbelinek a tanulók tudása értékelésében betöltött szerepe, súlya

A röpdolgozat, illetve a szóbeli felelet osztályzata egyszeresen, a témazáró osztályzata, a számon kért tananyag mennyiségétől és jelentőségétől függően súlyozottan számít. A számonkérés minden esetben az érettségi követelmény rendszeréhez igazodik.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, és korlátai

A házi feladatot úgy kell meghatározni, hogy az írásbeli és szóbeli felkészülésre tantárgyanként maximum 35-40 perc elegendő legyen.

Tanulmányi munka, magatartás és szorgalom értékelés

Félévi és év végi tantárgyi osztályzat

- kialakításában a tantestület a következő általános, minden tantárgyra vonatkozó szabályokat fogadta el:
  - a matematikai kerekítés szabályai szerint két jegyre kerekített átlagokat véve alapul
  - 1, 70 alatt: elégtelen
  - 5 tized alatt: lefelé kerekítünk
  - 7 tizedtől: felfelé kerekítünk
  - 2 egészről felfelé: 5 tized és 7 tized között: a tanár joga eldönteni, hogy felfelé, vagy lefelé kerekít
- a félév során, illetve az egész év alatt kapott osztályzatok súlyozott számtani átlagát számítva a félévkor, illetve év végén kapott osztályzat a következő:

1,00 – 1,69	1 (elégtelen)
1,70 – 2,49	2 (elégséges)
2,50 – 2,69	2 (elégséges) vagy 3 (közepes), tanári döntés alapján
2,70 – 3,49	3 (közepes)
3,50 – 3,69	3 (közepes) vagy 4 (jó), tanári döntés alapján
3,70 – 4,49	4 (jó)
4,50 – 4,69	4 (jó) vagy 5 (jeles), tanári döntés alapján
4,70 – 5,00	5 (jeles)

Az értékelés módja, formái

<i>Ideje</i>	<i>Formája</i>	<i>Rögzítése</i>	<i>Résztevők</i>
<i>Év közben</i>	szaktanári dicséret, osztályfőnöki dicséret,	elektronikus napló	szaktanár, osztályfőnök

	elmarasztalás		
	éremjegy	elektronikus napló	szaktanár
<i>Félévkor</i>	szaktanári dicséret, éremjegy	elektronikus napló	szaktanár
	magatartás, szorgalom /2-5/	elektronikus napló	az osztályban tanító pedagógusok és a diákok véleménye alapján osztályfőnök
<i>Év végén</i>	osztályzat szaktanári dicséret	elektronikus napló, bizonyítvány, anyakönyv	szaktanár
	magatartás, szorgalom (betűvel)	elektronikus napló, bizonyítvány, anyakönyv	az osztályban tanító pedagógusok és a diákok véleménye alapján osztályfőnök
<i>Év végén</i>	nevelőtestületi dicséret	elektronikus napló, bizonyítvány, anyakönyv	nevelőtestület

Az iskolában tanított modulok értékelése

Integrált modulok

A 7., 8. osztályokban a kötelező modulok a különböző tantárgyakba kerültek integrálásra. Lásd az óraszám táblázat megjegyzéseit. A modul témaköreinek osztályzata az adott tantárgy osztályzatában jelenik meg. Elégtelen témazáró esetén a modul anyagából legalább elégséges javítódolgozatot kell írni.

A 9., 13. évfolyamon a társadalomismeret modul a földrajz tantárgyba került integrálásra. Értékelésére ugyanaz vonatkozik, mint a 7., 8. osztályos modulokra.

Tánc és dráma

Dráma

9. osztályban fél évig tartó, heti egy alkalomra tervezett óra. A modul célját figyelembe véve, a folyamatos továbbhaladás elveinek megfelelően a tanulók teljesítménye a következőképp kerül értékelésre:

Jeles: az órákon való aktív jelenlét, az utasítások pontos, gyors, jókedvű elvégzése. A feladatokban való kreatív részvétel. Biztos, meggyőző fellépés, jól artikulált, kifejező előadásmód, plasztikus, színes stílus.

Elégséges: Órákon való rendszeres jelenlét. Utasítások hiányos teljesítése, háritása. Feladatokban való passzív részvétel. Kommunikációs feladatoknál bátortalan, szintelen fellépés.

Tánc

9. osztályban fél évig tartó, heti egy alkalomra tervezett óra. A modul célját figyelembe véve, a folyamatos továbbhaladás elveinek megfelelően a tanulók teljesítménye a következőképp kerül értékelésre:

Jeles: az órákon való aktív részvétele, az utasítások pontos betartása. Az elméleti ismeretanyag biztos tudása. A gyakorlati órákon a kifejező előadásmód, a tánclépések pontos elsajátítás, ütem és zene ritmikus követése.

Elégsége: az órákon való rendszeres jelenlét. Az utasítások hiányos teljesítése, háritása. A feladatokban való passzív részvétel. Bátortalan, szintelen közreműködés.

Jegyek: egy írásbeli dolgozat az elméletből, két gyakorlati jegy táncokból.

Mozgókép és médiaismeret

A jeles osztályzat eléréséhez a választott filmek értő ismerete, az alapvető fogalmak helyes alkalmazása, önálló értékítélet, a közvéleményt befolyásoló stratégiák ismerete (médiabefolyás, stb.), tájékozottság, véleményformáló képesség, valamint a kultúra jelenségeinek életkori fejlettségnek megfelelő értéke és az abban való jártasság.

Az elégséges osztályzat elérésének feltétele, hogy mindkét érdemjegy legalább elégséges legyen. Elvárható az aktív, befogadó magatartás és a stílusjegyek, kompozíciós elvek felismeréséhez szükséges elemzőképesség alapszintű elsajátítása.

Művészetek

A 11. évfolyamon önálló tantárgy.

Célja a művészettörténeti ismeretek elmélyítése, műalkotás elemzési készség fejlesztése. Elvárható az aktív, befogadó magatartás, a stílusjegyek, kompozíciós elvek felismeréséhez szükséges elemzőképesség alapszintű elsajátítása.

Az elégséges elérésének feltétele, legalább két elégséges osztályzat.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A helyi tantervben, a tantárgyi programokban meghatározott követelmények (fejlesztés várt eredményei) elégséges szintű teljesítése biztosítja a magasabb évfolyamra lépést.

Magatartás és szorgalom értékelés, a minősítés követelményei

Magatartás

- A magatartás nem azonos a magaviselettel. A magatartásjegy kialakításában a tartás, a morális tulajdonságok (becsületesség, kudarcűrész, önfegyelem) játsszák a döntő szerepet.
- A magatartási jegy megállapítása következő szempontok szerint történik:
- A tanuló pontossága, iskolába érkezése, mulasztása, késése. Igazolatlan hiányzás esetén 3 óráig jó, 9 óráig változó magatartási jegyet kap, 9 órán felül igazgatói intést és rossz magatartást kap a tanuló.

- A tanuló munkafegyelme és ebben másokra való hatása.
- A tanuló rendszeretete, iskolai felszerelésének, taneszközeinek gondozottsága, írásbeli munkájának, füzetének rendezettsége.
- A magatartása nem lehet példás minősítésű annak a tanulónak, akinek a szorgalma hanyag minősítésű.
- Az iskola felszerelésének megóvása, részvétel a tantermek díszítésében, szertárak gondozásában.
- A tanulmányi és sport versenyeken való részvétel.
- Szakkörökben való tevékenység.
- Az iskola hagyományrendszerének ápolásában való együttműködés.

Példás magatartású a tanuló,

ha tevékenységében megnyilvánul a közösségi motiváció, figyelembe veszi az adott közösség érdekeit, szempontjait, tekintettel van a közösségre, szereti a közösségi életet, pozitív hatást gyakorol a közösségre, az iskola házirendjét megtartja. Segítőképz, segít megkeresni a mások helyzetén való javítás útjait, módjait. Viselkedése különféle körülmények között példamutató, nem csak a tanárokkal, de tanuló társaival és az iskolában tartózkodó emberekkel is udvarias, megfelelő hangnemet használ.

Jó magatartású a tanuló,

ha szívesen vesz részt a közösség életében, bár annak alakítására befolyást nem gyakorol, a közösség érdekei ellen nem vét, az iskola házirendjének követelményeit megtartja. Viselkedése nem ad okot panaszra, vitás kérdésekben mindig vállalja a közösség állásfoglalását. Maga ugyan nem kezdeményez, vagy csak ritkán teszi ezt, de a helyes kezdeményezések mellé áll. Maga ugyan nem vezet, de támogatja azokat, akik helyes irányban befolyásolják a közösséget.

Változó magatartású az a tanuló,

aki ugyan tudatosan nem árt a közösségnek - vagy egyes tanuló társaival -, de számítani nem lehet rá, mert megnyilvánulásai megbízhatatlanok, a követelményeket csak többé-kevésbé teljesíti, akinek viselkedése nemcsak a tanuló társakkal, hanem esetenként a tanárokkal szemben is udvariatlan, nyegle. A változó magatartás azt jelzi, hogy a tanuló sodródik, esetenként a közösség mellett találjuk őt, máskor a rosszak befolyása alá kerül.

Rossz magatartású az a tanuló,

aki szándékosan árt a közösségnek, vagy egyes tanulóknak, aki a követelményeket általában megszegi, aki a házirendben is megfogalmazott fegyelmi vétséget követ el. A rossz osztályzat a tanuló közösséggel való szembenállást is jelzi. A durvaság, gorombaság, mások rendszeres megalázása rossz osztályzatot von maga után.

Szorgalom

A szorgalom jegy megállapításánál a tanulmányi munkát, az önképzésre való törekvés színvonalát, a fejlődést vesszük figyelembe.

Példás szorgalmú az a tanuló,

aki céltudatosan és ésszerűen szervezi tanulmányi munkáját. Munkavégzése pontos, megbízható, minden tárgyban elvégzi a kapott feladatait, de van határozott érdeklődése is, és ebben az irányban önkéntesen többletfeladatot is vállal.

Jó szorgalmú az a tanuló,

aki figyel az órán, a házi feladatait elvégzi, az órákra lelkiismeretesen felkészül, rendszeresen és megbízhatóan dolgozik, de különösebb érdeklődést nem árul el egy terület iránt. Érdeklődése megmarad a szorosan vett iskolai tananyag keretein belül.

Változó szorgalmú az a tanuló,

akinek a tanulmányi munkában való részvétele ingadozó, csak időszakonként dolgozik, figyelmetlen, pontatlan, önállótlan. A jegy a munka változékony jellegét mutatja.

Hanyag szorgalmú az a tanuló,

aki tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen, feladatait nem végzi el, még ismételt felszólításra sem.

A tanulók jutalmazásának elvei és formái

Formája	Elve	Ideje	Adományozója
Szaktanári dicséret, szóbeli, írásbeli	A tanuló korábbi teljesítményéhez képest megmutatkozó fejlődésért, órai teljesítményért, kiemelkedő teljesítményért, versenyen való részvételért	A tanév során bármikor, ha a tanuló megérdemli	Szaktanár
Osztályfőnöki dicséret, szóban, írásban	Közösségi munkáért, magatartási, szorgalmi javulásért	bármikor az év során, ha a tanuló megérdemli	Osztályfőnök saját hatáskörben, illetve a szaktanárok, diákönkormányzat javaslata alapján
Igazgatói dicséret szóban, írásban	Kimagasló tanulmányi, kulturális és sporteredményért, közösségi munkáért	bármikor az év során, ha a tanuló megérdemli	igazgató saját hatáskörben, illetve az osztályfőnök, szaktanárok, diákönkormányzat javaslata alapján
Nevelőtestületi dicséret, írásban	Kimagasló tanulmányi eredmény /négy vagy annál több szaktárgyi	A tanév végén	Nevelőtestület

	dicséretért, kimagasló versenyeredmény		
Jutalomkönyv, oklevél	Kitűnő tanulmányi munkáért, kimagasló tanulmányi verseny, kulturális és sporteredményért	A tanév végén	Igazgató az eredmények alapján
Az Év tanulója, az Év folyóam tanulója, kitüntető címek	Kitűnő tanulmányi munkáért, kimagasló tanulmányi versenyért, kulturális és sporteredményért a feltételrendszerben megfogalmazottak szerint	A tanév végén	Bizottság
Aranyszótár díj	A nyelvtanulásban elért kimagasló tanulmányi eredményért (nyelvi előkészítőben) a feltételrendszerben megfogalmazottak szerint	A tanév végén	Bizottság
Az Év sportolója kitüntető cím	Kimagasló és rendszeres sporteredményekért a feltételrendszerben megfogalmazottak szerint	A tanév végén	Bizottság

Fegyelmező intézkedések

Szaktanári figyelmeztetés szóban, írásban	A tantárgyi követelmények nem teljesítése, a felszerelés, a házi feladat többszöri hiánya, az órákon előforduló fegyelmezetlenség miatt.
Osztályfőnöki figyelmeztetés szóban, írásban	A tanuló tanulmányi és magatartásbeli kötelességszegése, a házirend enyhébb megsértése, igazolatlan mulasztás miatt.

Igazgatói figyelmeztetés szóban, írásban	Az iskolai házirend gyakori vagy ugyan egyszeri de súlyosabb megsértése, igazolatlan mulasztás, szándékos, kisebb értékű károkozás, fegyelmezetlenség miatt.
Igazgatói intézés írásban	Az iskolai házirend súlyos megsértése, szándékos károkozás, igazolatlan mulasztás, súlyos fegyelmezetlenség miatt.

Integrált oktatás – BTM-es és SNI-s tanulók

Beilleszkedési, tanulási, és magatartási (BTM) problémával küzdő, és sajátos nevelési igényű tanulók, integrált oktatása iskolánkban.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
  - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
  - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
  - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló:

az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló:

az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Valamennyi, iskolánkba jelentkező SNI-s és BTM-es tanulót, egyéni elbírálás után, minden évfolyamon integráltan neveljük, differenciáltan, egyéni fejlesztési terv alapján oktatjuk. A gyerekek optimális fejlődése érdekében különös gondot fordítunk az egyéni bánásmód elvének érvényesítésére.

Célunk a fogyatékoságból eredő hátrányok megelőzése, csökkentése, kompenzálása, a képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük sérülés-specifikus szempontú támogatása.

Biztosítjuk számukra, hogy:

- a fejlesztés segítse számukra az önállóságot, a társadalmi beilleszkedést,

- a tanulót a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl,
- a SNI és BTM nehézséggel küzdő gyerek sikeresen megfeleljen iskolánkban a tantervi követelményeknek.

Amennyiben SNI – BTM problémára a beiratkozásnál nem derül fény, úgy az osztályfőnök, szaktanár kötelessége, hogy a probléma észlelésekor a megfelelő intézkedést tegye:

- konzultáljon nevelőtársaival/ az iskolai fejlesztőpedagógussal az adott eset kapcsán,
- beszélje meg az észlelt problémát tapintatosan a szülővel,
- kérje a tanuló nevelési tanácsadói vizsgálatát,
- kísérje figyelemmel a gyermek sorsát,
- folyamatosan konzultáljon a szülővel,
- tájékoztatassa az iskolavezetést a vizsgálatokról, kérjen intézkedést, ha szükséges,
- munkáját szakmai hozzáértéssel, empátiakusan, segítőkész módon, tapintatosan végezze.

Fejlesztés, felzárkóztatás

Minden tanulónak joga van ahhoz, hogy fejlesztő ellátásban részesüljön.

Egyéni és csoportos fejlesztésben részesülnek az SNI és BTM nehézséggel küzdő tanulónk az iskolai fejlesztőpedagógus és utazó gyógypedagógus által.

A tanulók fejlesztése igazodik órarendjükhöz illetve napirendjükhöz.

Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezőkkel biztosítja iskolánk:

- Pedagógusaink, a szülők közösségének felkészítése az integrált tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken sérülés specifikus módszertani eljárásokat alkalmazunk. Alkalmazkodunk a SNI - BMT típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- Az inkluzív – befogadó – tanulói, szülői, pedagógusi attitűd támogatja a gyerekek beilleszkedését.

Pedagógusaink törekednek a magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességek (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciák elérésére. Egyéni haladási ütemet biztosítanak, differenciált nevelési - oktatás módszereket, technikákat alkalmaznak.

Feladataink:

- Az integráltan tanuló SNI - BTM gyermekek számára speciális pedagógiai segítségnyújtás, az együttműködés formáinak kialakítása, rögzítése, illesztése az aktuális órarendbe.
- Az SNI - BTM tanulók megfigyelése, fejlesztésük, lehetőségeik, korlátaik értelmezése (team-munkában a gyógypedagógussal, a szakértői vélemény alapján).
- A fejlesztés tervezése tanórai keretek között, egyéni és csoportos fejlesztő tevékenység speciális pedagógiai segítségnyújtással.
- A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek mérése, meghatározása, rögzítése. Tanácsadás a szülőnek, segítségnyújtás a családi neveléshez.
- Az integrált tanulók nevelésével kapcsolatos szakmai tapasztalatcserén, szakmai felkészítésen, folyamatos továbbképzésen való részvétel, valamint a szakmai anyagok igénybevétele.

A SNI - BTM tanulók értékelése, minősítése

- Személyre szabott pedagógiai eljárásokat, eszközöket, módszereket alkalmazunk, igény szerint.
- A tananyag feldolgozásánál figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmak egyes SNI – BMT tanulók csoportjaira jellemző módosulásait.
- Egyéni haladási ütemet biztosítunk szükség esetén.
- Együttműködünk a szakszolgálat szakembereivel.
- A SNI - BTM küzdő gyermekek értékelését a Nevelési Tanácsadó, és a Szakértői Bizottság szakvéleményében leírtak alapján végezzük.
- A korai iskolai kudarcok csökkentéséhez hozzájárulhat a biztató, ösztönző, segítségnyújtó értékelés.
- Az értékelés és minősítés alóli felmentés, a vizsgák esetén adható kedvezmények is a gyermek minél sikeresebb beilleszkedését szolgálják.
- Az integráltan oktatott tanulók a szokásos értékelési rend szerint kapnak minősítést a számukra biztosított könnyítések figyelembevételével.

Iskolánkban az arra rászoruló az alábbi **segítő ellátásokban** részesülhetnek:

- tanulási zavarok egyéni kezelése,
- tantárgyi korrepetálás,
- tantárgyi felzárkóztatás,
- fejlesztő foglalkozások (iskolánk fejlesztőpedagógusával),
- pszichológiai segítség (Nevelési Tanácsadó pszichológusának közreműködésével),
- gyermekvédelmi gondoskodás (függetlenített gyermekvédelmi felelős iskolánkban),
- segítségnyújtás nevelési kérdésekben.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Helyzetfeltárás

Kérdőívekkel, egyéni beszélgetésekkel, szaktanári jelzéssel felmérjük a hátrányos helyzetű tanulók körét, megkeressük a problémák okát (munkanélküliség, nagycsalád, nyugdíjas szülők, árvaság stb.). Minél több és alaposabb információszerzéssel a tanulókat nyilvántartásba vesszük, szükség esetén családlátogatást végzünk, esetenként külső segítséget veszünk igénybe.

A segítő tevékenység formái és működési rendjük

E tevékenységünk központi gondolata az esélyegyenlőség megteremtése. A tanulási környezet feltérképezése után az osztályfőnök és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti az otthoni tanulási környezet a tanulás hatékonyságának növelése irányában történő változtatását. Fontos része e munkának a szülői ház segítése a szülővel való együttműködés megteremtése.

A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók felmérése az osztályfőnökök közreműködésével történik. A veszélyeztető okok feltárása érdekében – szükség esetén – megismerkedünk a tanuló családi helyzetével beszélgetések, információgyűjtés segítségével. Ennek alapján a veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű tanulókról nyilvántartás készül az osztályfőnökök segítségével.

A veszélyeztető okok, hátrányos helyzet megszüntetése, a tanuló problémájának megoldása érdekében kapcsolatot tart az gyermekvédelemmel foglalkozó tanár az igazgatóval, igazgatóhelyetttel, osztályfőnökökkel, pedagógus kollégákkal, a szülőkkel és a diákönkormányzat vezetőivel.

A veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók problémáinak megoldása érdekében együttműködünk a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal (családsegítő szolgálat, nevelési tanácsadó, alapítványok, egyesületek, stb.). Szükség esetén kollégiumi elhelyezést, felzárkóztató foglalkozásra járást rendelünk el.

A kedvezményes ebéd- és tankönyvtámogatásra rászoruló tanulók esetében - a testvérek számának, a család anyagi helyzetének függvényében - javaslat születik a kedvezményes ebéd és a tankönyvtámogatás mértékére.

A munka iskolai szintű koordinálását az gyermekvédelmi felelős végzi. Feladata még a külső szakértőkkel (pl.: pszichológus), szervezetekkel (pl.: KLIK, önkormányzat) történő kapcsolattartás, javaslattétel az iskolai segélyek elosztására.

A pedagógiai program nyilvánossága

A tantestület együttműködött a pedagógiai program módosításában, a szükséges változtatásokban, a nevelési program és a helyi tanterv elveit közösen alakítottuk ki. Az anyagot a nevelőtestület megismerte, elfogadta.

Az Szülői Munkaközösség és a Diákönkormányzat elolvasta, megvitatta, véleményezte és elfogadta a dokumentumot.

Az érvényes Pedagógiai Programhoz a szülők, a diákok és a tanárok a könyvtárban, az igazgatói irodában és az iskola honlapján (www.bnag.hu) férhetnek hozzá.

Záró rendelkezések

A Pedagógiai Program az intézményvezető jóváhagyásával válik érvényessé.

A Pedagógiai Programot a nevelőtestület a hatályba lépést követően legalább 2 évenként felülvizsgálja.

Budapest, 2013. március 21.

.....
Kissné Prim Beáta
igazgató